

Razgled po svetu.

AVSTRIJSKO-OGRSKA.

Cesar Frane Josip I. sprejme bivšega predsednika Združenih držav, polkovnika Roosevelta na svojem privatnem stanovanju v avdicionu.

Lviv, 14. aprila. V Galiciji izhajajo polski listi protestirajo proti nameravanemu obisku nemškega cesarja Viljema pri letošnjih manovrih v Galiciji. Časniki označujejo namero nemškega cesarja, da prisotuje vojaškim manevrom, kakor tudi Frane Josipovo povabilo nemškega cesarja za grobo provokacijo polskega naroda, ki bo prišlo poletje proslavljal 500 letnico bitke pri Tannenbergu, one odločilne bitke, v kateri je bila vojska nemškega viteškega reda (Križarjev) od Poljakov skoro popolnoma uničena.

Černovice, 14. aprila. Nova odkritja ruskega vohunstva v Avstro-ogrski monarhiji so prišla na sled trem ruskim generalnim častnikom, katere so zaprli in pr katerih so se našle važne vohunške listine in obrisi trdnjav.

RUSIJA.

Berlin, 12. aprila. "Localanzeiger" se poroča, da je bilo 651 ruskih rodbin na vladno povelje iz države izgnanih. Nesrečnike, od katerih je bila večina brez življenjskih sredstev, so tirali čez avstrijsko mejo, ne da bi povedali kam jih gonijo.

Na sleško-ruski meji ležeče mestce Becezo je požar popolnoma uničil. 207 hiš je vpepeljenih in čez 1000 ljudi brez strehe. 7 oseb je ubitih. Ruska vasica Mesonov, ki se je držala mesteca je tudi pogorelo, 90 hiš je v razvalinah.

NEMCIJA.

Iz Berlina dohajajo zelo dobra poročila glede velikanskih shodov po vsej Prusiji prirejenih v svrhu doseganja volilne reforme. Velikanski shodi na dvajsetih mestih v glavnem mestu Nemčiji in v drugih mest kot v Magdeburgu, Cologne, Bochum, Dortmund, Essen, Duesseldorf in Stettin so se vršili brez tepeža ali nereda. Da so se shodi tako lepo in mirno, brez nepotrebnih demonstracij in spopadov s policijo in vojaštvom vršili je pripisati cesarskemu odloku, ki je zapovedal, da se na zagotovilo voditeljev za mirno in spodobno obnašanje, policija ne sme vtikati v zborovalce ter da jih mora pustiti na miru. Na berlinskih ulicah ni bilo nobenega policajca in tudi ne vojakov. Oblasti so za vsak slučaj dale povelja vojakom, da celi dan ostanejo v vojašnicah v "bereitschaft" za slučaj, da bi prišlo do kakih izgredov.

V Bresslau so policaji napali zborovalce, na kar se je množica vsula na kordon, vsled česar je prišlo do pretepa. Policaji so rabili sablje. Več ljudi je ranjenih in mnogo aretiranih.

Iz tega je razvidno, da policija, vojaštvo in orožništvo je ona sila, ki iziva srd mirnih zborovalcev.

Berlin, 13. aprila. Pod napisom: "Theodor Veliki", je Maks Harden, urednik meščanskega časopisa "Zukunft", grozno napal Theodora Roosevelta. Pisec članok iz grajskih kulis Liebenberg je zvrnil lonec poln strupene sarkazma na Tedija. On piše med drugim:

"Roosevelt je povzročil več vpitja kot vseh 25 njegovih prednikov skupaj; napravil pa ni nič, kot morda to, da je svojo deželo pritiral v paniko, katere posledice ljudstvo še dandanes trpi. Nemčija nima nobenega povoda, da bi temu "rough-riderju" kake gvacije prirejela ali pa ga spoznala za prijatelja, ker ta človek ni še nikoli bil odkritosrčen napram Nemčiji. Namesto, da bi pokazal, da je prijatelj nemški tržavi, jo je še poniževal in to se je zgodilo takrat, ko je cesarju zapovedal, da sprejme francoske pogoje v alžirski aferi. Edini namen njegovega potovanja po Evropi je: "Bluf in reklama!"

BELGIJA.

Bruselj, 13. aprila. Kralj Albert, ki se je izvil iz klerikalnih rok je odobril reformne predloge kolonijalnega ministrstva, kateri se bi morali v belgijskem Congo izpeljati. Isti stopijo v veljavo s 1. julijem, katerega dne bo tudi velik kos dežele odprt prosti trgovini. Reforma obsega znižanje davkov, kateri se plačajo v gotovini in nikakor ne več s delom, nameščenje domorodcev v urade, omejitev obligatnega dela od strani odraslih na taka dela, s katerimi se bo njih položaj zboljšal in odprava mnogoženstva.

TURCIJA.

Carigrad, 14. aprila. Albanski insurgenti so se s turško vlado glede svojih diferenc pobotali in se razpršili, tako se glasi uradno poročilo iz Pristine. Vlada je obljubila, da preišče pritožbe upornikov in vsako pametno zahtevo rebelov spolniti, ako uporniki ohranijo mir.

Vsim onim, katerim je naročnica potekla in iste ne poravnajo do 1. MAJA bomo po prvem maju list jednostavno vstavili. Kdor hoče, da list redno dobiva naj poravnava svoj dolg in pošlje naročnico.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

"Član društva Slavije". — Ko bi nam poslali polno ime bi mogoče Vaš dopis v tej izdaji v celoti priobčili, ker pa tega niste storili ga ne priobčimo, kar naj služi vsim dopisovalcem v svarilo — enkrat za vselej. Ako dotičnik noče dati svojega imena v javnost, naj nam to naznani, vsekakor pa moramo imeti polno in pravilno ime dopisovalca za vsak slučaj na razpolago, ki pa seveda ostane uredniški tajnost. Toliko v poduk pisatelju v Pueblo, Colo., Cleveland, O., Baltie, Mjeh., Indianapolis, Ind. in rado vedneža društva Slavija št. 1 S. N. P. J. v Chicagi, Ill., ki se je podpisal za "član društva Slavije". — Kako stališče pa bomo sedaj zavzeli napram društvu Slavija oziroma S. N. P. J. Vas nič ne briga — niste resni, zavratni ste — ali bi pa podpisali oziroma nas obiskali, če že živite v Chicagi, kot član Slavije. — Se li Zaverтник sedaj tako redno udeležuje sej, kot se jih je, ko se je šlo za Kondata ali ne, nam tudi nič mar, in da ste onega M. . . . a baenili iz društva tudi ne. Pove mo pa Vam, da dokler ne baeete glavne krivce, ki povzročujejo in producirajo take hudoledneze ter rodijo tak sad, nebedete imeli miru; sicer pa nam je tudi vseeno jih li obesite za pete ali za glavo, kot ste se izrazili in — basta.

— Ostali dopisi, ki so za priobčitev prišli na vrsto prihodnjic. — Ely, Minn. Kristusa so zato križali, ker je farizejem povedal resnico v obraz; farizeji in pismonki, boječi se za svojo malho, so ga tožili pred oblastmi, češ, da uči krivo vero itd. Zaradi denarja je Krist moral umreti. Ko ne bi Krista spravili iz pota, bi morali pismonki in farizeji gladu umirati, ker svet je vrjel Kristu in njegovim naukom ter se odvrščal od farizejev.

Mi še nismo videli človeka, da bi znal točo delati. Toča je prirodna stvar, toraj za človeka nemožeče. Da bi človek napravil točo bi moral imeti oblake, ki so polni pare, čez katero veje hud, oster in mrzel veter, na zemlji pa mora biti neznansko vroče in soparno. Skusite to storiti.

— J. Zupančič. — Vaše prihodnjic; za to štev. prepozno.

DEKLETA POZOR!

Slovenec, star 26 let, želi pismenim potom seznaniti se s pošteno Slovenko v starosti od 18 do 25 let v svrhu ženitve. Če katero zanima dobiti vse informacije naj pošlje svojo sliko in piše na spodaj dani naslov. Slike kakor tudi pisma se na zahtevo vrnejo. Ljubezem c. of Glas Svobode Co. 1518 W. 20. st. Chicago, Ill.

Delo in štrajk.

GLAS IZ PENNSYLVANIJE.

— Iz Philadelphija se poroča, da so nastavljeni na pouličnih železnicah še vedno na štrajku, ter da je položaj še vedno nespremenjen. Neveški skabski motor-mani vsaki dan koga povelijo, tako da ni več varno na cesti pokazati se.

— Iz Pittsburga pa prihaja vest, da so se premogarji in operatorji petega distrikta sestali v svrhu, da še enkrat poskusijo priti do sporazuma in pogodbe. — Predsednik Lewis se zelo zanima za stvar in osebno vodi akcijo od strani delavstva. Vse je mnenja, da bo v kratkem prišlo do poravnave.

Istodobno pa smo prejeli poročilo iz Arona, Pa., v katerem dopisovatelj omenja, da so dne 7. t. m. v Westmoreland okraju premogarji nehali s delom in sicer v štirih rovih in sicer v Arona, Swickley, Madison in Keystone, v katerih je veliko Slovencev vposljenih. Te jame lasti Keystone Coal & Coke družba. Tu se gre za ustanovitev unije in za razne delavske zahteve.

Ljudstvo, katero je več kot 2 leti trpelo pod jarmom krize, je kar navdušeno za unijo.

Nek drug dopisnik pa tozadevno omenja: Delavci tukajšnjih (Arona) rofov so še precej dobro poučeni o stvari, vendar pa ne tako, kot bi morali biti. Ako se bomo tako držali kot smo se pokazali v začetku, pa bomo zmagali in kričevci vpijoča do neba se bo poravnala. Žalostno pa je videti, ko se premog še izvaja, od nekaterih tukajšnjih rofov in delavstva, ki se bori za boljše razmere si zabilježuje imena onih iz rofov, ki za judežev groč izdajajo sebe, svajaje in ostale sotrpine. Prišel bo dan računa. Ako se v kratkem ne odzovejo premogarji v Herminie, Blackburn in drugod našemu klicu, bomo primorani naskočiti tudi te kraje.

Kar nas stavlja stojimo vsi trdni kot skala, imamo pa tudi nekaj — garjeveev — ki se z lahkoto melejo skabski kruh. Za nje bo poskrbljeno, da se njihova imena bo vseh listih natisnejo ako vstrajajo pri skabanju in se ne pridružejo našemu gibanju.

Premogarski položaj v Illinoisu.

V Illinois premogarskem distriktu zgleda vse jako slabo in bo zelo težko prišlo do kakega sporazuma med premogarji in operatorji. V torek se je vršilo skupno posvetovanje premogarjev in operatorjev v Chicagi, kjer so premogarji stali še enkrat svoje zahtevke in sicer, povišanje plače in pa, da operatorji plačajo zažigalce strelcov, kakor to državni zakon zahteva. Operatorji o tem nočejo ničesar slišati in se branijo s vsemi štirimi. Delavci pa tudi od svojih zahtevkov niti za las ne odstopijo in če operatorji v kratkem ne privole v povišanje plače in drugih zahtevkov bode unija poklicala vsakega delavca, ki sedaj še dela na popravljenih, da pusti delo, kar bo seveda pomenilo veliko škodo za operatorje, ker ko hitro prenehajo sesalke delovati se bodo rovi napolnili z vodo, katera bo prav gotovo napravila veliko škodo v rovu in strojem. Operatorji, ki imajo velikanske zaloge nakupičenegega premoga, menijo, da jim ni treba začeti s delom vsaj tri mesece, ker v resnici ne bi s tem ničesar zgubili, delavcem pa pokažejo, da so oni bosi ter jih s glado in hladom prisilijo, da se popolnoma poraženi vrnejo na delo. V tem se bodo operatorji vrezali, ker U. M. W. of A. so sklenili, da za slučaj, da se povsod ugodno ne 'setla', imajo pravico proglasiti splošno stavko.

Po večjih mestih je cena premoga skočila za 50c do \$1.00 na ton.

Za Primero sirote

nam je poslal somišljenik Jacob Zajec iz Winter Quarters, Utah, svoto \$8.75, katero so darovali člani društva št. 6 S. S. P. Z.

NOVA GROZNA RAZKRITJA V CHERRY.

Raziskovalci našli 36 trupelj, 17 jih še manjka.

Med spetrgajočo scenerijo okoli nesrečnega safta, se je prišlo na sled neovrgljivim dokazom, da so žrtve požara v rovu St. Paul Coal družbe, ki se je pripetil 13. novembra l. l. živlele še trideset dni po katastrofi, in da se bi jih lahko žive rešilo, ko ne bi bila premogarska družba skrbela bolj za varstvo in rešitev svojega premoženja kot pa za človeško življenje.

Raziskovalci so našli 300 čevljev pod površjem s kreda na steni zapisano: "Vsi živi 14. dec. ob 2 uri pop." Iz tega je razvidno, da so še vsi, to je 36 premogarjev — živeli 31 dan po katastrofi. — Mrtva trupla so našli v nekakem oddelku, kjer je družba hranila koruzo in oves za mule. Tam so si zapeteni premogarji naredili veternico, katero so z rokami gonili, ker raziskovalci so našli truplo ene žrtve, ki se je naslanjalo na ročaj vetrnice, kar kaže, da je moralo biti grozno trpljenje predno jih je smrt rešila trpljenja. Živeli so na koruzi, zrnu in mrhovini.

Iz med 36 trupelj so spoznali 7, za druge se je dalo konstatirati samo po predmetih, katere so imeli pri sebi.

Sedemnajst trupelj se baje nahaja še v rovu, katere pa še niso našli. St. Paul Coal družba je izrekla, da ko hitro spravijo na dan vsa trupla, bo začela zopet s polno paro operirati.

Delavec bo zopet kopal jamo za se, kompanija pa delila mastne dividende.

Poravnave v Cherry, Ill.

St. Paul Coal družba je že večini vdovam in sirotam oziroma dedičem vsled grozne katastrofe v rovu ubitih premogarjev izplačala. Državni pravnik Leonard Eckhard, ki je sedaj v službi družbe kot posredovalec je dobil še skoro vsakega, da se je z družbo pobotal za malo odškodnino, katera pa ne presega \$1800. Največ se jih je pobotalo za svoto po \$800 do \$1200.

Družba je skušala, da pripravi izvrševalni odbor U. M. W. of A., da privotijo v pobotanje in delujejo na to, pa isti je odklonil družbino ponudbo, ker se ne strinja s tem, da bi se za takov mal novec plačevalo za življenja premogarjev.

Res je škandal, da premogarjevo življenje ni vredno več kot 8 ali 12 sto dolarjev in da se pri ropanju sirot in vdov celo državni pravnik na državne stroške najme, da jih še bolj guli. To je v nebo vpijoči greh, ki presega vse meje dostojnosti in ki ponižuje človeško družbo v tem glorioznem 20 stoletju napredka in olike.

Barvarji in dekoratorji v Chicagu so tako daleč vspešni s svojim stavkanjem za 60c na uro. Kontraktorji po številu okoli 400 so izvemši malih izjem, s delavci pogodbe za 60c na uro podpisali.

Premogarji v Indiana grede na delo.

Brazil, Ind. — Premogarji in operatorji so se zjediniili za 5.55% povišanje plače. Premogarji v tem okrožju dobe za kopanje premoga s krampom po 5c več od tona in od s strojem nakopanega po 4c od tone. Večje število premogovnikov je že začelo s polno paro delati.

Pogodba sklenjena.

Iz Charlestona, W. Va. se poroča, da so operatorji in premogarji v Kanawha valley okrožju sklenili pogodbo za dobo dveh let. Premogarji dobe 5.55% poviška plače, tako da sedaj dobe po 2 1/2c od tone — več kot prej. Plača drugim delavcem je tudi sorazmerno povišana.

Ali ste že ponovili naročnico na "Glas Svobode"?

Razne novice.

ZADNJE VESELICE.

V Chicagi se je zopet pokazala ona, že dolgo let speča solidarnost.

Zadnjo soboto večer vršila se je domača, zabavna veselica s plesom, katero je priredilo Slovensko Svobodomiselnno Podporno društvo št. 1 na 2005 Blue Island ave., Chicago, Ill. Ta veselica je bila vspešna v vsem oziru, ker kakor smo slišali je precej srebrnjakov prišlo v društveno blagajno. Pa tudi drugače je bilo vse v najlepšem redu in v popolno zadovoljstvo vseh, ki so prišli tja, da ponlejšo ali se pa drugače pozabavajo.

Da se je veselica dobro obnesla gre vsa čast vrlim članom še ne dolgo vstanovljenega "Mladeniškega samostojnega podpornega društva", ki so se polnoštevilno veselice udeležili in s svojo navzočnostjo povečali vsestransko zabavo.

Star pregovor pravi: Roka roko vmije. In ta pregovor se je vresničil ob tej priliki.

Naslednjega dne, to je v nedeljo so Mladeniči imeli svojo veselico v Narodni dvorani na Centre ave. in 18 cesti, katere se je vdeležilo precejšnje število članov društva št. 1 S. S. P. Z. in njih sorodnikov in znaavec. Ta veselica je tudi zelo pohvalno izpala. Vse je bilo zadovoljno, vse veselo in židane volje. Zakaj pa vendar ne? Saj je bilo cvetje naše narodnosti, ki je priredilo to veselico in kjer je mladost, tam se opravičeno sme — čakovati dovolj zabave in veselja, ker mlada srca so rajše vesela kot pa žalostna. Pa tudi drugače je bilo vse fino aranžirano, kar kaže da "mladi" so stopili v ospredje, da njih mladeniški, nadebujni duh kliče po solidarnosti, katero smo baš v Chicagi že par let pogresali.

Ta veselica na kateri se je vse trlo žarečega ljudstva, raznega verskega in političnega prepričanja, ki je pa momentalno pozabilo na stari preprij, je jasno izražala željo po oni celokupnosti in vzajemstvu, ki je vladala pred leti med "stari" in sicer tako dolgo, dokler ni prišel neki mesija in vrget smradljivo bombo med rojake in podnetil iskro prepričanja, da je iz dveh skupin nastalo kar petnajst strank. Mladina, kakor je videti namerava zopet nekaj medsebojno prijateljsko občevanje privabiti na dan, kar vsakdo splošno odobrava.

Pustimo veselje mladini in podpirajmo jih v njih blagem narodnem namenu in povsod kedar se gre za korist narodne in dobrodelne skupine ter upajmo, da nam bodo zopet priredili kako zabavo v razvedrilo — mogoče s kako predstavo, saj moči, poguma in talenta, kakor se vidi, jim ne manjka. Na svidenje toraj!

A. J. Sabbath stanoviten.

Congresman A. J. Sabbath je v pondeljek začel delovati s ponovljeno energijo na to, da se njegova resolucija, tičeča se preiskave vseh zveznih sodnikov radi prejemanja plač, ki pa bolj meri proti sodniku Petru S. Grosseupu, katerega početja je razkril kot smo že zadnjic omenili Appeal to Reason.

Sabbath ne odneha ter pravi, da čeprav bi resolucija ne bila sprejeta, bi vseeno preiskaval delovanje raznih sodnikov kot: Grosseupa, Landisa, Kohlsaata in drugih, ker misli to zadevo tako dolgo goniti, dokler ne zmaga. Na Sabbathovi strani je pravica in pomoč mu prihaja od vseh strani posebno iz Chicage in New Yorka. Dobro je, da se tudi neodvisne Ameriške care semintja po njih trmoglavih buticah potrka.

Železničarji za štrajk.

Pogajanja med zastopniki New York Central železnice in vslužbenici je zadelo na krizo. Nastavljeni, tako se govori, so soglasno sklenili, da zastavkajo.

SLOVENEK SEM!

Par besedi rojakom o priliki letošnjega ljudskega štetja.

Z današnjim dnem se je pričelo trinajsto ljudsko štetje v Združenih državah in ta dan je velevažen kar se tiče naše slovenske narodnosti, katere stric "Sam" do sedaj v pravem pomenu besede ni poznal.

Pred časom smo rojake svarili in jim zabičevali, da ljudskim števcem (enumerators) kedar jih vprašajo po narodnosti odgovore: "Slovenec sem — I am a Slovenian!" ne pa: Jaz sem Avstrijec, ker to je napačno in take narodnosti na svetu sploh ni. Poročali smo tudi, da je kongresman Sabbath predlagal v državnem zboru, da se Slovanske narodnosti pri tem ljudskem štetju pišejo po narodnosti in nikakor ne po podložništvu. Državni zbor je Sabbathov predlog sprejel in ravnatelj ljudskega štetja, g. Durand, je izdal števcem posebna navodila glede vpisavanja narodnosti.

Rojaki ne pozabite toraj povedati uradnikom, kedar vas obiščejo, da ste Slovenci (Slovenians) ker to je velevažno in to tembolj če pomislimo, da je v Zdr. državah stotisoče Slovencev in da se nas do sedaj ni poznalo po naši pravi narodnosti, ampak nas je vse poznalo pod besedo "Austrian" ali pa celo "Hunk", kar je seveda zelo sramotilno za naš narod.

Nadalje opozarjamo naše rojake, da uradnikom ljudskega štetja (censusa) na vsa vprašanja resnično odgovarjajo, ker če bi se izkazalo, da je kateri namerava laž izpovedal, ga čaka občutna kazen.

Ljudsko štetje nima nobenega stika s obdajenjem ali čem drugim in vsak uradnik, ki bi izdal kako tajnost, bi bil strogo kaznovan. Zato je najboljšo resnico povedati.

IŠČEM KOMPANISTA

za dobičkanosno podjetje. Mora imeti najmanj \$3000 — \$5000 gotovine. Za daljše poizvedbe se je obrniti na "T" c. o. Glas Svobode Co., 1518 W. 20. st. Chicago, Ill.

VABILO

in

GLEDALIŠKI PREDSTAVI,

ki jo priredi

Slov. dram. pod. društvo Lunder-Adamič št. 20 S. S. P. Z.

Cleveland, Ohio

dne 17. aprila 1910 v Knavsovi dvorani.

SPORED:

Moč Uniforme

"Burka" s petjem v treh dejanjih, spisal Jak. Stoka.

Pred in po igri svira godba g. Frank Butala.

I. Selection. Prodana Nevesta.

II. Zbirka. Vse Slovenske pesmi.

III. Koncertni valček Enehan-tress.

IV. Koračniča. Naprej Zastava Slave.

Po igri prosta zabava in ples.

Za okrepčila tudi dobro preskrbljeno.

Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Vstopnina z sedežem 50c, 35c, in 25c.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

za \$ 10.35 50 kron,
za \$ 20.50 100 kron,
za \$ 41.00 200 kron,
za \$ 102.50 500 kron,
za \$ 204.50 1000 kron,
za \$ 1020.00 5000 kron.

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. pošto-hranilni urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam pošlajte je najpriilneje do \$25.00 gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske ro Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.

82 Cortland St. New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

VOHUN. * * * * *

SPISAL J. F. COOPER.

(Nadaljevanje.)
Osma poglavje.

Nedaleč od Kobiljeka je ležala vasica, kjer se je križalo več cest. Tja je ukazal Dunwood četam, naj se umaknejo s svojimi ranjenci.

Tu pa je prišel naš mladi častnik v novo zadrego. Zadel je namreč medpotoma na polkovnika Velmerja, ki je, sedeč na nizkem holmu, premišljeval svojo žalostno usodo.

Skrb za Singeltona je bila za držala doslej Dunwooda, da bi se bil pobrigal kaj za svojega imenitnega jetnika. Zdaj je stopil k njemu in se opravičil, ker ga je zanemaril.

Anglež je sprejel to vljudnost precej hladno in se pritoževal čez rano, ki jo je bil dobil pri padcu s konja, ko se je isti spoteknil.

Dunwood, ki je bil priča, kako je polkovnika pohodil s konjem eden lastnih njegovih ljudi, se je smehljaj in se ponudil, da ga spremlja k zdravniku, namreč v Hvar-tonov dvorec.

"Polkovnik Velmer!" je vzkliknil mladi Hvar-ton strme, ko sta vstopila. "Ali je bila vojna sreča tudi napram Vam tako kruta? A bodite pozdravljeni v hiši mojega očeta, dasi bi želel, da ste naš gost pod srečnejšimi okolnostmi!"

Stari Hvar-ton je sprejel novega gosta z njemu lastno rezervirano previdnostjo, in Dunwood je zapustil sobo ter pohitel k bolnemu prijatelju. Njegovo stanje je bilo tačas povoljno, in major je naznanil tedaj zdravniku, da čaka spodaj nov pacient na njegovo pomoč.

Doktor je takoj pobasal svoje instrumente in tekel dol. V veži je zadel na dame, ki so ravno odhajale v svoje sobe. Fanika se je smehljajala poredno, ko je motrila čudno prikazen plešastega zdravnika. Sara pa je bila preveč razburjena vsled nepričakovanega svidenja z angleškim častnikom, da bi jo sploh zanimala take post-transke stvari.

Kakor že vemo, je bil polkovnik Velmer star znanec Hvar-tonove rodbine. V dolgem času, odkar ni bilo Sare več v mestu, je polkovnik že nekoliko pozabil nanjo. Sarini spomini so bili živahnejši.

V življenju vsake ženske je doba, ko je takorekoč razpoložena za ljubezen; to je tisti najprejnejši čas, ko otrok postane žena, ko sanja nedolžno srce upe, ki jih življenje nikdar ne more uresničiti — ko si domišljaja slika bodočnosti, ki je na zemlji ni najti.

V tako srečni dobi je bila zapustila Sara mesto in vzela seboj sliko bodočnosti, v kateri je Velmer igral glavno vlogo.

Sedanje nenadno svidenje je ga tako prevzelo, da je po prvem polkovnikovem pozdravu odhite-la v svojo sobico, da zbere tam svoje moči.

Teta Ivanka je ustavila zdravnika, vprašavši ga po ranjenem, in omenila ob enem, da je poslal major po Singeltonovo sestro.

"Njegovo sestro?" je ponavljal zdravnik s pomenljivim pogledom. "Hm, ako major pošilja ponjo, potem pač pride."

"Mislim, da bi jo morala gnati nevarnost, v kateri je njen brat."

"Gotovo!" je na kratko odvrnil doktor, se priklonil globoko in naredil damam prostor.

Na Faniko pa niso ostale brez vtiska doktorjeve besede in dvoumni obraz, ki ga je napravil, ko je omenila teta o Singeltonovi sestri.

Ko je doktor vstopil, se je obrnil s sledečimi besedami na edinega rdečesuknježa, ki je bil v sobi: "Rekli so mi, da potrebujete moje pomoči. Dal bog, da ni bil stotnik Lawton, s katerim ste trčili skupaj. Sicer utegne moja pomoč prihajati prepozno."

"Tu mora biti pomota, gospod," je odvrnil Velmer ošabno. "Major Dunwood mi je hotel poslati ranocelnika in ne staro babo!"

Henrik Hvar-ton ni mogel zadržati smeha, a vendar je rekel brž: "To je doktor Pipec. Imel je danes toliko posla, da ni utegnil posvečati svoji zunanosti navadno pazljivosti."

"Oprostite, gospod!" je rekel Velmer, ki je zdaj s kislim obra-

zom blagovolil odložiti suknjo in pokazati tvoj, kar je imenoval svojo ranjeno roko.

"Dragi gospod," je suho pričel ranocelnik, "ako more doktorski klobuk edinburške univerze, obiskavanje Vaših londonskih bolnišnic, amputacija nekaj stotin rok in nog, če morejo operacije vsake vrste . . . čista vest in patent kongresa narediti ranocelnika, potem sem jaz eden!"

"Oprostite, gospod!" je ponavljal polkovnik trdo. "Kje ste ranjeni? Kaj, ali se gre za to prasko na rami? Na kakšen način ste mogli priti do praske?"

"Od sablje rebela je!" je dejal polkovnik.

"Niti govora! Niti pohlevni Jurij Singelton bi Vas ne bil prijel tako nežno!"

Rekli je vzal kos obliža iz žepa in mu ga prilepil na rano.

"Tako, gospod, to bo služilo Vašemu namenu in je vsekakor edino, kar potrebujete."

"Kaj hočete reči? Kakšnemu namenu, gospod?"

"Da se bodete mogli javiti ranjenim v svojih poročilih," je mirno odvrnil doktor; "in pri tem lahko poveste, da je stara baba ozdravila Vašo rano. Vsekakor bi bila stara baba dovolj spretna za to."

"Čudno govorjenje!" je mrmral Anglež.

Zdaj je posegel vmes stotnik Hvar-ton, češ, da je polkovnikova pogreška le posledica njegovega razburjenega duševnega stanja; a ni se mu posrežilo pomiriti razžaljenega zdravnika, ki se je udal le nerad, da je preiskal polkovnika natančneje.

Poškodbe istega so obstajale poglavito v nekaterih utiskih vsled padca, tako da je dr. Pipec pri njem kmalu opravil.

Konjenica se je bila pokrepčala in odpočila pa se odpravljala zdaj nazaj na prvotno svojjo postojanko. Dunwood je bil prisiljen tedaj, da poskrbi za svoje jetnike. Dr. Pipec je imel ostati v Hvar-tonovi hiši pri ranjenem stotniku Singeltonu. Polkovniku Velmerju je na Henrikovo prošnjo in proti častni besedi dovolil, da sme ostati na Kobiljeku, dokler ne zapuste ameriške čete kraja. Ostale jetnike je odposlal z močno eskorto v notranjo deželo.

Kmalu nato so odrinili dragonci; prostovoljci so se razdelili v majhne trope, ki so se v spremstvu jezdečih patrolj razširili po vsej deželi, tako da so tvorili od morskoga obrežja tja do Hudzona tekočo verigo predstraž.

Ko je ostal sam in ga niso razburjali več dogodki dneva, je začel čutiti major Dunwood, da je še drugih vezi razum onih, ki priklepajo vojaka na stroge zakone časti. Ni omahoval v dolžnosti, a občutil je, kako močna je izkušnja.

Mračni blesk njegovega očesa se je umaknil polagoma mehke-mu, bolešnemu pogledu in vse zadoščen je nad dobljeno zmago ga ni moglo odškodovati za žrtve, s katerim jo je moral plačati.

Ko je vrgel zadnji, dolg pogled nazaj na Kobiljek, je pomislil, da je hranila ta hiša to, kar je njemu najdražje.

Prijatelj njegove mladosti je bil jetnik in sicer pod okolnostmi, grozečimi življenju in časti; njegov zvesti tovariš in sobojevnik je kakor krvava žrtev ležal tam in se boril s smrtjo . . . in zopet je vstajala pred njegovim duhom podoba, ki se je ves dan že bojevala v njegovih prsih z drugimi nasprotnojučimi čutili: podoba Fanikina.

Ze so bili izginili poslednji jez-deci za severnimi hribi, ko je zasukal Dunwood svojega konja v isto smer. Fanika, gnana od neodoljivega nemira, je bila stopila ta hip na trato pred hišo.

Dan je bil mil in jasen, na brez-oblačnem nebu je sijalo sonce. Hrpu, ki je motil tako pred kratkim še pokoj jesenske pokrajine, je sledila zdaj mrtvaška tišina in mirno prizorišče je izgledalo, kakor da ga ni stresal nikdar vihar človeških strastij.

Samoten oblaček, dim minule bitke, je še plaval nad poljano in tudi ta se je razblinjal polagoma

in z njim je izginil zadnji sled smrtne boja . . .

In bilo je Faniki, kakor da je vse to, kar se je zgodilo ta dan, bil samo sen. Tu pa je pal njen pogled na jezdeca odhajajočega tam v daljavo — in sen je izginil.

Spoznala je ljubega in z resni-co so se povrnil drugi spomini, ki so jo gnali nazaj v hišo z ravno tako težkim, bridkostnim srcem kakor je bilo srce, ki ga je Dun-wood jemal seboj v daljavo.

Deveto poglavje.

Četa stotnika Lawtona je pre-žala z največjo pazljivostjo na sovražnika, ki se je vračal k svojim čolnom; ne da bi se ga bila mogla lotiti. Naslednik polkovnika Velmerja je predobro poznal sovražnikovo moč, da bi bil zapu-štil varno hribovje, predno je bil prisiljen, da gre dol k morju. Ko pa je nastopil to nevarno pot, je pustil napraviti svoje ljudi sklen-jen štrikot, iz čigar zunanjih strani so štrleli sami bajoneti.

Lawton je vedel dobro, da je hrabrih mož v taki formaciji red-kokdaj mogoče napasti z uspehom, in tako je moral gledati, kako se je sovražnik polagoma bli-žal bregu, ne da mu je mogel brani-ti.

Majhna jadernica, ki je bila pripeljala Angleže iz mesta soka-j, je ležala z nabitimi topovi ob bregu in Lawton je izprevidel, da bi bila blazno, bojevati se pod takimi pogoji. In tako so se vkrcali Angleži, nenadlegovani od nas-protnika.

Dragonci so ostali na bregu do zadnjega trenutka, potem pa so se vračali počasi k glavnemu vo-ju majorja Dunwooda.

Večerna megla je že jela zagri-njati dilino, ko se je Lawtonov oddelek pojavil zopet na južnem koncu. Četa je jezdiča počasi, da je varovala konje. Spredej je ja-hal stotnik Lawton s prvim čast-nikom.

"Torej ste zapazili to?" je vprašal zdaj tega. "Jaz sem jo bil jedva pogledal, že sem jo spoz-nal zopet . . . je obraz, ki ga človek ne pozabi tako lahko. Pri meji veri, dekle ne dela majorje-vega okusa sramote!"

"Res, delala bi čast našemu vo-ju," je odvrnil poročnik. "A brez šale, skoro se mi zdi, da bi uteg-nila zapeljati taka punica celo mene, da bi šel zamenjat sabljo in karabinar s kuhalnico pa ši-vanko."

"To je punt, gospod, direkten punt!" se je zasmejal stotnik. "Kaj Vi, Tom Mazon, se upate nastopati kakor tekmeec proti le-pemu, splošno obéudovanemu in vrhu tega bogatemu majorju Dunwoodu? Vi, dragonski poroč-nik, čigar edino premoženje ob-stoji iz konja, ki zraven tega še ni eden najboljših? Vi, čigar stot-nik je tako trd in grčav kakor štor in ki ima življenje starega mačka?"

"E," je odvrnil poročnik sme-jé. "Tudi najtrši štor se dá prek-lati, in maček izgubi svoje trdo-vratno življenje, če postane le preveč predrzen, kakor ste bili na primer Vi davi. Kaj pravite, ako bi morala zdržati Vaša glava veliko takih bunk, kakor danes?"

"Ne govorite o tem!" je vzkli-knil Lawton. "Zdi se mi, da me je samo debela čelada rešila, na Vašo srečo."

"Zares, veliko vzroka imam, biti hvaležnemu tej čeladi;" je rekel Mazon, "in pri moji veri, čelada ali črepinja morata biti precej debela, da sta se mogla ta-ko krepko postaviti krogli v bran."

"Pustite šale, Tom!" je odvr-nil stotnik. "Ali ste čuli o Singel-tonu? Bojim se, da se bo radoval njegove smrti njegov poročnik, ko ima zdaj upanje, da avanzi-ra!"

"Da bi s pomočjo smrti tovari-ša in prijatelja avanzirali," je o-pomnil Mazon, "si nečemo žele-ti ravno. Sicer pa sem slišal od Pip-ce, da se še utegne izlizati . . ."

"Na to hočem upati iz vsega sreča!" je vzkliknil Lawton. "Za golobrad obraz ima ta fant naj-hrabbrejšee srce, kar sem jih srečal kdaj. A čudim se le, da so se naši ljudje tako fino držali, potem ko sva istočasno pala oba!"

"Za ta poklon bi se Vam moral zahvaliti jaz!" se je smejal po-ročnik. "Ako bi mi skromnost ne branila . . . Storil sem, kar sem mogel, da bi jih zadržal, a za-man."

"Jih zadržal?" je grmel stot-nik. "Vi hočete zadržati naše fante sredi v napadu?"

"Menil sem pač, da so mahnil na napáčno pot," je opomnil po-ročnik.

"Hm, moj padeč jih je prignal nazaj na pravo pot."

"Ali Vaš padeč ali pa strah pred lastnim padcem . . . A pre-dno nas ni major spravil zopet v red, smo bili v neznanski zmeš-nejavi!"

"Dunwood?"

"Da, pridvil je v galopu z dvema drugima praporjema, se vrgel med nas in sovražnika in nas hipoma zopet popravil."

"In, potem?"

"Potem pa se je zgodilo," se je smejal poročnik, "da smo po-gnali John Bull-a nazaj v grmov-je."

"Vsi vrhgi! Kakšno veselje mi je šlo tu po vodi!"

"Da, vse to ste prespali!"

"Res, dá," je vzdihnil stotnik. "Bila sva z Jurijem oba nezavest-na in . . . A čujte, Tom; kaj pa poreče Jurjeva sestra k tej pla-volaski gori na Kobiljeku?"

"Obesila se bo za lastne noga-vične trakove," je opomnil Mazon. "Dolgujem svojemu pred-stojniku respekt in ne bi ga rad žalil: a dvojice takih angeljev je več, nego gre po pravici nemu moškemu, razum če je Turek."

"Dá, dá," je menil stotnik. "Major pridiguje mlajšim vedno moralo, sam pa je presneto zvita duša. Ali ste že zapazili, kako lju-bi križpota tod po dolini? Ko bi meni palo kdaj v glavo, da bi se ustavljal dvakrat na istem kraju, takoj bi vpili vi vsi, da mora biti kje blizu kako spodnje krilo."

"Poznamo pač take ptičke."

"No Tom, zoper obrekovanje je ni pomoči. A . . . Kaj pa je tale? Glejte . . . tam . . . tista črna stvar, ki leže čez hrib?"

"Človek," je rekel Mazon, o-stro gledajoč tjakaj.

"Po grbi bi jo imel lahko za velbloda," je opomnil stotnik, hip nato pa je zaklical:

"Harvey Breza je. Vjamite ga, živega ali mrtvega!"

Samo Mazon in nekaj spred-njih dragoncev je moglo razumeti te besede. Poročnik je sledil s tu-catom ljudj burnemu stotniku tako naglo, da je preganjanec ko-maj imel upanje, da uide.

Breza je bil previdno ostal na skali, kjer ga je videl Henrik Hvar-ton, dokler večer ni zavil o-kolice v temo. Gledal je s te višave vse dogodke dneva, videl z vtripajočim sreem umikanje Dun-woodovih čet in komaj mogel brzdati svojo nestrpnost, dokler mu ni dovolila temna noč, da zapusti brez nevarnosti to postojan-ko.

A imel je komaj četrt pota za seboj, ko je zaslislalo njegovo o-stro uho topot bližajoče se konje-nice. V zaupanju na naraščajočo temo je sklenil nadaljevati svojo pot, nadejajoč se, da uide sovra-žnikovim očem, ako se je tiho in naglo plazil naprej.

Stotnik Lawton je bil tako za-topljen v pogovor s poročnikom, da je le malo pazil na okolice, in ko je spoznal krošnjar po glasu, da je sovražnik, katerega se je bal največ, že odjezdil mimo, ga je premagala nestrpnost in vzravnal se je, da bi hitreje prišel naprej.

V trenutku pa, ko se je vzdig-nilo njegovo telo nad temna tla, ga je Lawton zapazil — in pričel je lov.

Za hip je obstal krošnjar kakor brez pomoči, kri mu je zastala, noge so mu odpovedale zdaj tako potrebno službo — a samo za hip.

Že je vrgel strani svoj koš, za-drgnil trdneje pas z denarjem in se spustil v beg. Vedel je, da, če ostane v eni črti z gozdom in pre-ganjalec, ga ne morejo zapaziti. Držal se je tega in napenjal vse žile, da doseže gozd, ko je več jezdecev na levi svignilo čisto tik mimo njega in ga odrezalo od te-ga pribežališča; vrgel se je bil po dolgem na tla in zdirjali so mi-mo, ne da bi ga bili zapazili.

A da bi ostal tako, to je bilo prenevarno, in vzdignil se je zo-pet, a počkal še v senci gozda, ob čigar robu je slišal glas pregan-jalcev, ki so se klicali.

Breza je tekel v vzpredni črti, a v nasprotni smeri z dragonci, kolikor so ga hotele nesti noge.

Dalje prihodnjič.

10.548

to je bila številka bolnika, kateri je bil zadnji v letu 1909 še sprejet v zdravljenje slavnega in znamenitega Dr. J. E. THOMPSON-A, glavnega zdravnika in ravnatelja Slovenskega Zdravišča v New Yorku. Ta ogromni broj v zdravljenje sprejetih in tudi po kratkem času popolnoma ozdravljenih bolnikov, nam zopet spričuje da je Dr. J. E. THOMPSONA iskušnost in zmožnost v zdravljenju vseh bolezni

Najbolša Garancija

za vsakega, kateri potrebuje uspešno in hitro zdravniško pomoč, ter želi v kratkem svoje izgubljeno zdravje nazaj zadobiti.

ROJAKI IN ROJAKINJE: Ne zgubite nade, ako Vas drugi zdravniki niso mogli ali Vas ne morejo ozdraviti: — zato torej če se počutite slabi in nemožni ter bolehate na še tako teški in nevarni bolezni, kakor:

reumatizmu,
kašlju,
naduhi,
prehlajenju,
sušici,
na pljučah,
na jetrah,
na ledicah,
na srcu,
na živcih,
na dušniku,
na vodenici,

DR. J. E. THOMPSON.

na želodcu,
na zlati žili,
na trakulji,
slabosti pre-bavnih or-ganov,
slabokrvnosti
na očeh,
v ušesih,
na lišaju,
na srbečini,
na prhutah,
na mazulih,

Kakor tudi tajnih moških in ženskih spolnih bolezni:

triperju, čankerju, sifilisu, izcurenju moškega soka, nezmožnosti v spolnem občutju; — nadalje na belem toku, nerednem mesečnem čiščenju, na vnetju maternice, neplodovitosti, — tedaj se z zaupanjem obrnite za pomoč na slavnega in po vsem svetu radi njegove izkušnosti v zdravljenju dobro poznatega Dr. J. E. THOMPSONA ker ni je ni jedne

AKUTNE IN KRONIČNE BOLEZNI

katera bi ne bila njemu dobro in natanko spoznata in kateri bi se on ne upal v kratkem popolnoma ozdraviti.

Zdravljenje vsih spolnih bolezni ostane strogo tajno.

PAZITE DOBRO KOMU poverite bolezen v zdravljenje. Vaša lastna korist je da ne odlašajte temuž takoj v materinem jeziku pišite za svet in zdravniško pomoč na SLOVENSKO ZDRAVIŠČE kateremu na čelu stoji slavni zdravnik:

DR. J. E. THOMPSON

342 W. 27th St.

New York, N. Y.

Gostilna "Slovenski Dom"

na
2236 So. Wood ceste
to je med Blue Island ulico in 22
Mladič & Krampats.

Pijte naše pivo!

The Konrad Schreier Co.

MALTSTERS

Najboljši "MALT"

Sheboygan Wisc.

Slovensko Na-
rodno Samo-
stojno
Društvo
V RAVENSDALE, WASH.

USTANOVljENO

25. aprila 1908 in inkorporirano
dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOSIP KOŽUH,
Taylor, Wash.

Tajnik: CIRIL ERMENC,
Box 9, Ravensdale, Wash.

Blagajnik: Mike Dernovšek,
Ravensdale, Wash.

Že je vrgel strani svoj koš, za-drgnil trdneje pas z denarjem in se spustil v beg. Vedel je, da, če ostane v eni črti z gozdom in pre-ganjalec, ga ne morejo zapaziti. Držal se je tega in napenjal vse žile, da doseže gozd, ko je več jezdecev na levi svignilo čisto tik mimo njega in ga odrezalo od te-ga pribežališča; vrgel se je bil po dolgem na tla in zdirjali so mi-mo, ne da bi ga bili zapazili.

A da bi ostal tako, to je bilo prenevarno, in vzdignil se je zo-pet, a počkal še v senci gozda, ob čigar robu je slišal glas pregan-jalcev, ki so se klicali.

Breza je tekel v vzpredni črti, a v nasprotni smeri z dragonci, kolikor so ga hotele nesti noge.

Dalje prihodnjič.

Patentiran najvišalk,
za moške ali ženske 15K
SOLID GOLD filled
z lep okrašenim dvojnimi
pokrovom, derži vedno
krošnjič čas, primerne
dlaščem na železnih
JAVNA ZA 20 let.
Za prihodnjih 60 dni
pošljemo to uro na vaš
naslov po C. O. D. za
\$5.75 in vrnite troške, na
pregled, in ako ni, kot
se tu reprezentira NE
plačaj niti en cent. Pomislite, da lahko
domačega zlatarja. Posebno dobro 14k pozlačeno
veržico in privrže darujemo v vaško uro.

EXCELSIOR WATCH CO
505 ATHENÆUM B'LD'G, Chicago

Edward Pauch

gostilničar
663 Blue Island Avenue
CHICAGO.

ODVETNIK PATENTI

GARL STROVER

1009-140 Washington St. CHICAGO.
TEL. 3989 MAIN

Dobra Unijska Gostilna, kjer se
mrzel in gorak pripril-
zek: Pod vodstvom Jos. S. Stastny

2005 Blue Island Ave.

delik Dvorana za društvene in unijske seje, in
Vruga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

SALOON

z lepo urejenim keglščem in sve-
čeno Schoenhofen pivo priporoča

ANTON MLADIČ,

937 Blue Island Ave. Chicago Ul.

Hoerber pivo. Prost prigrizek

SLOVENSKA GOSTILNA

MARTIN NEMANICH
LASTNIK

Phone: 22nd St. & Lincoln
Canal 80 blizu slovenske cerkve

M. KARA

1919 So. HALSTED ST.

cor. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati
svoje najbolšo zalogo

zimске in spomladne obuče.

Pazite na Halley-ev komet?

Največji nebeski prizor vse dobe. Ta
fini 5-oddelni teleskop meri 33 palcov
odprt in 11" zložen in stane samo \$1.50

Čista stekla fine kvalitete. Po-
litirani medeni obročki in 2 pokrovčka.
Čudovit fin instrument za tako nizko
ceno Vsakdo ga lahko ima. Pošljamo
na vse dele sveta, poštnine prosto na
prejem \$1.50. Ne odlašajte, uarčite
tako! Naslov: P. E. FRETHER & Co,
52 Dearborn Str. Chicago, Ill.

Slovenska Svobodna misel Podp. Zveza

USTANOV.

1908

INKORPORIRANA

1909

Chicago,
Illinois.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago.
MATH GAISHEK, podpredsednik, Box 227 Nokomis, Ill.
JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill.
M. V. KONDA, zapisnikar; 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.
IVAN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

JOSIP BENKO, (predsednik), 11222 Fulton Ave., Pullman, Ill.
JOS. WERŠČAJ Box 271, Grand Works, Ill.
LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd Ct., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JAKOB ZAJC, (predsednik); Box 44, Winterquarters, Utah.
ANTON DULBER, 2012 W. 25th St., Chicago, Ill.
JOS. MATKO, Box 481, Claridge, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

A. H. SKUBIC, 2014 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, 11316 Fulton Ave., Pullman, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. B. J. DVORSKY, 1800 Fisk St., Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave. Chicago, Ill. Denarne pošiljave pa na Ivan Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "GLAS SVOBODE".

Seja vsak zadnji četrtek v mesecu.

KATOLICIZM IN NJEGOVA CERKEV.

Gorovil M. Schulze v Turn Verein dvorani v Chicago; iz Pfaffenpiegela.

DALJE IN KONEC.

Papež Ivan VIII. je bil ženska. Menda ste že slišali, da od tistega časa ko je rimska cerkev bila tako grdo od babnice prevrjena, so cerkveni dostojanstveniki sklenili, da se pri kronanju papežev poseje izvoljenega na stol, ki na čudovit (!) način pove, je-li kronana oseba moškega ali ženskega spola.

Knez vseh grdobij pa je bil papež Bonifacij VIII. Ta je javno izjavil, da samopašnost, zakonolom in nečistost ni noben greh. Zakaj je pa Bog moške in ženske ustvaril. Kakor je govoril tako je tudi delal. Živel je z nako o-moženo gospo in ob enem pohajal v vas k njeni hčeri, njegove služkinje pa so ena drugo nazivljale za papežev ljubice. — Ta papež ni vrjel v boga. "Bog naj, da mi bo šlo dobro na tem svetu," je rekel, "ker za družico se toliko brigam, kot za ogledano kost. Neumno je, če kdo misli, da je res kak trikratni bog. V Marijo ravno tako vrjame, kot v kako oslicio in v njenega sina pa ravno toliko kot malega oslicika. Marija je bila devica ravno tako kot moja mati itd." O tem papežu ne bomo več pisali, ker gornje besede, ki jih je sam govoril povedo kedo in kaj je bil papež Bonifacij VIII.

Cvetka svetosti je bil papež Urban V., ki je vladal od leta 1378—1389. V tem človeku — mit Respect zu sagen — je bilo vse zverinsko. Pet kardinalov, ki niso za njega glasovali je dal najprej strašansko prebičati, potem je ene pustil zavezati v vrečo in jih v morje vreči, druge je na živem palil, zadušil in obglavil.

Lahko bi navedli še marsikak resničen slučaj, kot mogoče onega, ki se je pripetil v vatikanu leta 1501 v pričjo očeta sina in hčere, toda dogodki so taki, da se jih ne sme še celo s takimi besedami zapisati, katere poštni zakon dovoljuje, ker človeku se mora kar gabit, ko sliši o početju one rimske cerkve, ki uči večno devištvu in zapoveduje celibat.

Naj gorenji dogodki toraj zadostujejo. Človek, ki ima možgane, že lahko iz njih razvidi značaj rimskih papežev — onih zvojenec, kateri naj bi bili glede čistosti, svetosti in človekoljubja za vzgled vsemu človeštvu.

Nihče pa naj ne misli, da so bili kardinali, škofje, duhovniki, redovniki in redovnice svetniki, izrezljani iz drugega lesa. Kar so svetniki uganjali v Rimu, to so delali njihovi podložniki izvan Rima, vsepovsod.

Kar se je godilo v vatikanu, to so posnemali za tihimi samostanskimi stenami. Kako se je širila ta kužna bolezen med mnihij naj omenimo, da je bilo ob času re-

formacije nad 15.000 prosjaških samostanov.

Navadnemu človeku se mogoče le dozdeva kakva stvar o samostanih, toda gotovega o istih najbrž ne ve, kot morda, da radovoljno uboštvo nunev in nun, o kateri vedno predigujejo v javnosti se mora vsakomur gnusiti, ker človek, ki ni slep, gluhi in tako zabit, da vidi trayo rasti vidi kakva veličanska premoženja se stekajo v samostane. Pa tudi rdeča, zaribljena lica samotarie in samotarjev kažejo, kje je revščina (!) doma.

V času one velike francoske revolucije, so jazbinje, v kateri so tičali ti reveži prekadili in takrat se je znašlo, da je premoženje francoske duhovščine nad \$300.000.000 vredno. Od kod je prišlo to bogastvo? Mnihij in nune prokletu malo delajo in če kaj delajo store to da si kračji čas delajo.

Prej sem vam povedal kako so papeži v Rimu iz človeške neumnosti in bojazni denar kovali, no in isto so delali mnihij vsepovsod. Razna darila, katere je duhovščina v imenu cerkev in samostanov prejela, pa niso vedno pravičnim potom bila izposlovana, temveč se je s goljufijo prišlo do istih. Corvin piše o tem:

"Če je kaka cerkev ali samostan poželel po kakem lepem kosu zemlje, tedaj se je kmalu našlo v samostanskem arhivu darilna pogodba na pergamentu, katero je samostan sklenil s tem ali onim knezom, ki je bil že davno med mrtvimi, opisujejo zemljišče darovano samostanu. V samostanu St. Medardi v Soissonsu so imeli tovarno za izdelovanje falsificiranih dokumentov in mih Guernon je na smrtni postelji izpovedal, da je on celo Francijo prehodil, da napravi za cerkve in samostane falsificirane dokumente."

Kakor pohlepni so bili ti falsifikatorji pri sprejemanju, tako strašansko so se maščevali nad vsemi, ki so se branili odstopiti od svojih pravie. Tako so n. pr. v vsaki darilni pogodbi, boječ se, da se ne bi darovalec kesal in zahteval povrnitve dara, zapisali sledeči odstavek:

"Vsakdo, ki bi se branil izročiti daru ali pa ga ne da in celo nazaj zahteva naj bo proklet. Njegovo ime bodi izbrisano iz knjige življenja; vse Faraonove muke ga naj zadenejo — Gospod ga naj vrže iz njegovega posestva in ga naj da njegovim sovražnikom — njegove njive bodo kot Sodom in žveplo naj vniči njegovo hišo kot Gomoro; zrak naj pošlje tisoče legionov hudičev nad njega, proklet naj bo od nog do glave, njegovo truplo naj raztrgajo krogarji in divje živali, in njegov spomin naj bo pozabljen na zemlji — proklet naj bo vse njegovo delo, proklet ko vide izide, in proklet naj bo v smrti kot pes; kdor ga pa pokoplje naj bo pogubljen. Prokleta bodi zemlja, kjer bo pokopan in ostane naj pri hudiču in njegovih angeljih v pek-lenskemu ognju." —

Katoliški duhovni in redovniki pa nikakor niso trpeli na pomanjkanju. Samostani so bili založeni s vsem. Najboljša vina in piva so se dobila pri duhovščini in v samostanih.

V nekem ženskem samostanu na Dunaju se je našlo v kletih 6800 veder najboljšega vina, prostora pa je bilo v kleti še za enkrat toliko sodov. V tem samostanu so imeli klet razdeljeno v razne oddelke, katere so imenovali, klet boga očeta, boga sina, sv. duha, klet matere božje, Janezova Ksaverjeva in Nepomukova klet. Največja klet boga sina, je bila skoro prazna, samo en sod vina so tam dobili, drugi sodi so bili že vsi prazni.

Koliko vina in drugih likerjev se je pa nahajalo v moških samostanih, nam ni treba omenjati. (Dost. prev. Ko je samostan sv. Vida v Bourbonnais, Ill., gorel bil sem navzoč pri ognju. Stanovanje je bilo leseno. Plamen je bil rdečkast dokler se ni vnelo vino in žganje v kletih. Ogenj je kar nenkrat neznansko vsplamtel in postal plavkast, kar kaže, da je alkohol, ki je bil v pijači začel goreti. Navzoči pa so vpili: Glejte kak je ogenj — šnops goril!)

Potem ko je katoliška cerkev izumila vice, s katerimi je strašila ljudi, kazoč jim na ogenj plapolčih gromad, češ, tako se bode pekli v vicah za grehe, je znašla novo sredstvo za odpravo grehov to je spoved, na podlagi katere se je vtihotapila v najskrynejši del človeka, da ga je tem ložje gulila in izkoriščala.

Najzvišnji in najbolj pretkani spovedniki so bili in so še dandanašnji jezuiti, izvržek katoliške cerkve, o katerih slovi govoreca da so največji hinavci in zavistniki na svetu.

Svinjarije, ki so se vganjale in se še vganjajo v spovednici ni moči karakterizirati v dostojni družbi, dovolj bodi tedaj, če omenimo, da marsikatera žena, dekle in otrok so namesto poboljšanja prejeli pohujšanje.

Tako je ustvarjen katolicizem in njegovi duhovni. Ne kot prijatelji, temveč kot sovražniki človeštva, ne kot učitelji, temveč kot sile teme in zabitosti ljudstva, so se pokazali ti ljudje še vsikdar.

Pomislimo samo na eno drugo, še bolj grozovito poglavje edino zveličavne cerkve — na inkvizicijo, katero je uvedel papež Inocencij tretji, ki je vladal od 1198 do 1215.

Predstavimo si vero ljubezni, ustanovljeno po človeku, ki je postavil glavni temelj: Ljubi svojega bližnjega, kot samega sebe, delaj dobro onim, ki te sovražijo, in odpusti jim, da bo tudi tebi odpušeno". In potem pa se ozrimo na sveto inkvizicijo, pod katero se je bicalo ljudi do krvi, kjer so oni, ki so nasproti cerkvi delovali, ali vsled nevednosti ali vsled česar koli morali grozno smrt storiti.

Srečka stotisoč nesrečnežev, ki so prišli v roke te krščanske bestije je bila vselej zadeta. O groza! Z razbeljenimi, železnimi klešamj so jim na živem trgali meso, posadili so jih na s šivankami posute klopi, polomili jim kosti in glide na natezalnicah, metali jih iz vrh stanovanj na cesto, slačili jih na kar so jih "železne device" s sulicami prebadale. Na tak zverinski način so inkvizitorji mučili svoje žrtve.

Primerjajte to neznansko sramotenje človeštva s čutom kakega humanista, ko zagleda tako nesrečnega človeka, trpečo žival!

Kak kontrast!

Samo kontrast lahko sprevidimo kaj je boljše in kaj je prav, ako primerjamo dve ali več stvari eno s drugo. In ko se ne bi moglo katoliški cerkvi nič drugega dokazati kot samo iznajdba in izvrševanje inkvizicije, tako bi že to samo zadostovalo, da se jo na večno prekolne in ngonobi.

Nekateri pa bodejo rekli: Inkvizicija je bila produkt srednjega veka in kristjani sedajne dobe isto ravno tako obžalujejo kot i drugoverniki.

Toda temu ni tako, pravim. Inkvizicija in vsi izgredi katoliške cerkve bi se danes eveteli, ko ne bi duh časa in nevere to je prosveta in humaniteta storili konec takemu početju.

Dalje — ali ni srednji vek direktno produkt krščanstva? Ko bi vera napravila ljudi dobre in

zvišene — ali bi sploh moglo do takovih peklenkih zločinov priti?

Okoli 2000 let živimo pod krščanskim naukom pa še vedno se dobe revni na duhu, ki so ravno tako grešni kot so bili pred 1900 leti.

Res je, da smo napredovali, da so ljudje bolj omikani, bolj čuteči, v kratkem rečeno, svet je postal bolj človeški, toda tega ni storilo krščanstvo in ne katolicizem.

Brezbožno, brezverno znanstvo in zasledovanje nasprotja proti slepi veri, toleranca in ne nepotrpežljivost so vzroki napredka.

Gorje ljudem, če puste svobodno roko katoliški cerkvi! Ne vem, če bi zopet gromade ne zaplapolale, toda prepričan sem, da namesto njih bi rabili druga, še gorša sredstva. In samo to je veliko odprto vprašanje. In ali ne vidimo dostikrat goreče kolje v tej prehvaljeni deželi svobode plapolati? In ali niso oni, ki ga pripravijo in vžgejo ob enem dobri kristjani? Zapomnite si, da ni neobhodno potrebno, da to kar edinozveličavna cerkev sankcionira, store ali izvrše samo duhovniške roke, in da temni duh, ki te ostudnostni povzročuje, je otrok krščanstva in bo umrl še le takrat ko bo skrajna ura bila vsemu krščanstvu.

Zginil bo madež praznovestva, ki se ne drži samo rimsko-katoliške vere, ampak vseh ver, ki iščejo temelj vsega, kar je, v nekakih izvensvetovnih božanstvih in na njegovo mesto bo stopilo veliko spoznanje stvari, ki so tu na zemlji kakor v svetovnem vsemirju.

Gotovo je, da temelj vsega, kar je, ni še nobenemu človeku razjasnen in nikdo ne ve, če bo sploh kedaj kakemu umrjočemu bitju ali kateremu koli drugemu svetu razložen, toda toliko pa le vemo, da so snov in sila, telo in duh nerazdružljivi in da tako ostanejo na vekov veke.

Zgodi se lahko da naša zemlja, kot taka izgine iz firmamenta, da se organično življenje vniči, toda nekeje v svetovnem vsemirju se morajo nahajati atomi (Atomskomplex), iz katerega je nastalo vse življenje in ki se bodejo z nova pojavili in novo življenje ustvarili.

Kedar iščemo boga v vesoljnosti tako ne rabimo povpraševati od kod je prišel, ker sploh nimamo zapopada o začetku in ne koncu. Kar je po našem mišljenju vedno bilo in ostane vedno, tudi ni moglo biti ustvarjeno, pa če prav je to stvarjenje samo sedem dni ali sedem milijonov let trajalo. Človeški duh sploh ni vstanu o tem misliti in samo kak norec lahko o tem, kar se ne da pomisliti in tudi ne zapopasti razgraja.

Če pa iščemo boga IZVEN vesolnega sveta, kakor to delajo kristjani in drugoverniki, potem lahko opravičeno vprašamo: Od kod je prišel bog? Kedo ga je ustvaril? In pred vsem pa: Kaj ima on skupnega s tem, od česar sam ni del in h kateremu ne pripada?

Toda zakaj se naj vtlaplamo v filozofično nezapopadljivost? Ali nam ni pot na tem svetu jasno začrtana? Ali ne vemo, da smer hlepa vsega človeštva vseh časov je obrnjena na tuzemsko srečo in da prave sreče ni, kjer ni čednosti in dobrote?

Čednost, dober, svobodno misleč in svobodo ljubeč človek je oni, ki je sreči najbližji, nasprotno pa verski mukar, ki vse veselje na svetu zaničuje ali jih hoče zaničevati, ki ima besedo "nebesa" vedno na jeziku, ki pa sredstva za življenje veselja na tem svetu ravno tako v pest ali žep rad stisne kot človek, ki vživa, je bedak ali pa licomerec, o katerem se ne ve, katera lastnost v njem prevladuje.

Dalje na 8. strani.

The Gutsch Brewing Co.

Pivovari vlečanega piva in znanega

KOTBUSSER WEISS PIVA

Sheboygan, Wisc.

Telefon 90.

Neuropin Želodečni Grenčec

je znašel J. B. Scheuer, v nemškem Jasniku na Moravskem, Avstrija v začetku zadnjega stoletja in ga postavil na ameriški trg v letu 1900. Vsakdo priznava, da isti je najboljši želodečni grenčec v eksistenci! Ta grenčec je napravljen iz izbranih zelišč in korenin, vsebuje občudne medicinske snovi in je gotovo, zanesljivo zdravilo proti kislini v želodcu, zaprtju, želodečnem krču in grizavici. Priporočena se ga za preganjanje plinov iz drobja. Samo en poskus pokaže dobre lastnosti tega grenčeca.

J. B. SCHEUER CO.,

IZDELOVALEC

158 W. Kinzie St., Chicago, Illinois

GARANTIRAMO DA JE

SLOVANSKA KORONA

zdravilno grenka vinska TONIKA napravljena izključno le iz starega, čistega kalifornijskega vina.

Ista vsebuje najbolj pomagljive snovi za človeški sistem, deluje na črevesa in jetra, vam da trdno spanje in vam ponovi Vaš potrt sistem lepše kot katerokoli drugo zdravilo.

Naročila na debelo za te, kakor tudi za žganje, likerje in vina se lahko pošiljajo na

Mohor MLADIČ GENERAL AGENT

158 W. Kinzie St.

Chicago, Ill.

Izdelujemo obleke po meri iz čisto volnenih, domačih in importiranih tkanin.
Prodajamo gotove obleke za delavniki in praznik.
Imamo veliko zalogo trdih in mehkih klobukov.

V zalogi imamo vedno bogat izbor obuče in čevljev močnih za delo in elegantnih za praznik. Popolna zaloga srajc spodnjega perila, kravati itd. daje našim c. odjemalcem najokusnejšo zadovoljnost. Največja zaloga vsakovrstnih hlač, finega izdelka in nizke cene.

Pridite, oglejte si i kupitel!

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA TRGOVINA S OBLEKAMI

JURIJ MAMEK,

581 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Vsak slovenski delavec naj čita "GLAS SVOBODE"

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojem domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8.30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav najnih slučajih.
DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličien zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM POHISTVOM

624-628 Blue Island Avenue, Chicago

TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Pijte najboljšo pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO ILL.

"Glas Svobode" (THE VOICE OF LIBERTY) WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co., 1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year. Advertisements on agreement

Prvi svobodomisljeni list za slovenski narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK in volja

ZA AMERIKO: Za celo leto \$2.00 za pol leta \$1.00

ZA EVROPO: Za celo leto \$2.50 za pol leta \$1.25

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE GLAS SVOBODE CO. 1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike da nam natančno naznanijo poleg novega tudi STARI naslov.

KAKO SMO BOGATI!

Človek si ne more niti misliti koliko zlata se je produciralo v tej zadnjih petdeset let. Samo v Združenih državah se je nakopalo v zadnjih petnajstih letih za \$1,188,479,000 zlata.

Človeku, ki je pri zdravi pameti pa ne gre v glavo, da rudar, ki povprečno na dan nakopuje za \$20.00 zlata dobi samo \$3.00 za vse zlato ki ga je spravil na dan.

Table with 2 columns: Year (1909-1894) and Gold production value in dollars.

Table with 2 columns: Year (1909-1894) and Gold production value in dollars.

Gornje številke jasno kažejo kako bi bili bogati, če ne bi bilo toliko izkoriščevalcev na svetu.

ta; Carnegie je tudi bogat, tako je Morgan, Schwab in mnogo takovih "self made" mož, toda vsi ti skup nimajo vsega zlata v svojih blagajnah in ljudstvo, ki mora delati in producirati zlata, tudi nima, ker je veselo, če dobi namesto zlata kak košček zelenega papirja.

Neznansko težko bi bilo izdelati statistiko o zlato in kje se isto nahaja, največ ga je po državnih zastavljalnica in bankah, najmanj pa med delavskim ljudstvom, ki ga producira.

Zlato je res veliko v Ameriki, toda ne med nižjim slojem, ampak je v najemu velikih trustov, financirjev in borznih igralcev, ki se za njegovo vrednost pehajo, kot mravlja za drobtinico kruha.

Človeku, ki je pri zdravi pameti pa ne gre v glavo, da rudar, ki povprečno na dan nakopuje za \$20.00 zlata dobi samo \$3.00 za vse zlato ki ga je spravil na dan.

Produkcija zlata pa še naravnost ne kaže bogastva ene ali druge države, ker zlato ni najvažnejši faktor na svetu.

Vpoštevati je treba produkcijo drugih naravnih zakladov, kot n. pr. železa, bakra, premoga itd. Da svetu pokažemo kako smo bogati tu v Združenih državah naj omenimo sledeče:

Leta 1907 se je produciralo 25,781,000 tonov surovega železa in leta 1908 pa 15,936,000 tonov.

Potem pa sklepajte, kako smo bogati — ne mi delavci, temveč oni — ki so s predkano iztrgali pravice slabšim in si sedaj domišljujejo nekatere predprave.

Po izkazu bogastva to je nakovanega denarja pa bi prišlo na vsakega prebivalca, če bi prišlo do razdelitve samo štiri in šestdeset dolarjev in nekaj centov.

Tu je sedaj nganka, katero prepuščamo čitateljem, da jo rešijo. Kdor je zaveden delavec jo bo lahko rešil, oni pa ki tavajo v temi in okovih suženstva pa bodo kličali boga na pomoč, se trkali na prsi in rekli: No je že tako, naj se zgodi volja božja.

DELAVSKA ZMAGA.

Socijal demokrati v Milwaukeee in vsem Wisconsinu, kakor tudi socijalisti celega sveta ne samo po Ameriki so kar iz sebe radi velikanske politične zmage nad starimi kapitalističnimi strankami v Milwaukee, Wisc.

Milwaukee je svetovno znano mesto radi izbornega piva, ki ga varijo v tem mestu. Znan pa je tudi radi strogega nemškega nacionalizma, ker večina prebivalcev so Nemei. Sedaj je postalo mesto Milwaukee še bolj znano in to radi te sijajne zmage, prve zmage ameriškega delavca-proletarijata, ki je nekak kažipot do prosvete celi Ameriki.

Delavstvo, kojega so vodili izurjeni delavci kot Emil Seidel, Melms, Berger, Dietz in drugi, pokazalo je prvič na tem kontinentu kako močan je oklep njegovega duha, kako železna njegova volja in kako silovit je udarec duha svetlega meča v boju za enakopravnost, svobodo in bratstvo.

Sijajna zmaga socijal-demokratov pa nam je vsim v dober pouk. Iz borbe, ki smo jo opazovali, agitacije in tako izkušeno vodena gibanja kakor tudi smrtnega udarca skupne sile, združujoče delavstvo v rednih bojnih vrstah, pa se učimo še nekaj drugega, kar se je upravljal v Milwaukee pokazalo, da je resnica in to je, da unije morajo navzeti tudi politiko ali, da socijalistična stranka le tedaj zamore uspešno koncentrirati svoj boj, če se združi s delavskimi organizacijami.

"Tako dolgo dokler so delavci razdeljeni na ekonomičnem polju se ne izplača govoriti o kakih politični združnosti," je rekel John O'Neil, urednik "Mensers Magazine". In te besede so resnične.

Delavci v Milwaukee, katere so socijalisti-delavci skozi leta in leta učili in izobraževali so se končno združili na ekonomičnem polju in ko hitro se je to zgodilo, bili so tudi politično združeni in ker so bili združeni so premagali kapitalistične privržence vse povsod s neznanostjo večino.

Ekonomično in politično združenje delavca v Milwaukee je dalo kapitalizmu strašansko udarec, katerega ne bo nikoli prebolel in če bo temu udarcu sledil pri prihodnjih mestnih in državnih volitvah drugi, tretji in tako naprej tedaj ne bo dolgo, ko se bo moral kapitalistični razred ali poboljšati ali pa priti ob vso veljavo.

Do zadnjega torka so se kapitalisti nekako zaničljivo ozirali po Milwaukee, toda ko hitro je prešinila novica o delavski zmagi v Milwaukee slehernega volilca v Združenih državah tako naglo se je spremenila poteza na obrazih do tega časa delavstvo zaničujočega kapitalizma v gubo, iz katere se čita strah pred svetlo.

Delavstvo brez politične in delavske združitve je onemoglo in se ne more gibati s nobeno močjo in odločnostjo. Politično gibanje brez delavske pomoči tudi za delavca dosti ne izda.

Fakt je, da delavski razred mora ustanoviti dve velikanski in mični organizaciji, katere vsaka bo vihtela uničujoče orožje, ne pozabeč gesla: Vsi ki štrajkajo skupno, morajo tudi voliti skupno.

Zmagovalci v Milwaukee pa niso zmage pijani, da ne bi vedeli kaj delajo, marveč so šli takoj na delo, ki bo še težavnejše. Koj po zmagi so se zbrali voditelji stranke, da izdelajo načrt za prihodnje volitve za državni zastop. S tem, da so zmagali v občinskem zastopu niso zadovoljni, hočejo več — zmagati morajo povsod in na eeli črti. In zato, dasi so zmerni, vendar nevturdljivi, se že sedaj pripravljajo, da pošljejo delavske zastopnike v državni zbor, med tem časom pa bodo izvoljeni mestni starešine pokazali delavcem, da so volili za prave ljudske, delavske zastopnike, kar jim bo dalo z nova ono orjaško moč pri prihodnjem spopadu, da bodoje prav gotovo zopet zmagali in tako bo prišel delavčev glas v državno tribunalno.

TONIKA.

V. S. Skubic.

Kapitalisti uživajo delavsko kri.

Look out! Beef trust je pred sodnikom Landisom.

Čudno je, da se stavkokazeci spreobrnejo in vstopijo v unije. Menda kapitalistični bič odpira oči.

Stavkokazeci v Philadelphia so oropani svobode, še na ulico ne smejo brez pinkertonskega spremstva. Nekaterim se je posrečilo ubežati. Pasja kuha in golazni polne blazine tudi garjevcev preseda.

Kdor hoče zastoj delati, ne rabi delati, pride ven dosti ceneje.

V Združenih državah uživajo svobodo samo kapitalisti, političkarji in farji. — Delavec je samo živa marineta, navezana na vrvi kapitalizma, politikarjev in farjev.

Senat je brez debate sprejel predlog za povišanje letne plače gubernerja države New York od \$10,000 na \$20,000. Ko bi se šlo za povišanje plače delavcev, bi bil predlog jednostavno pod klop vržen.

Temperenarji so podobni gobi, kedar je suha in kedar se jo pa namoči je mokra. Vreme je letos suho zato pa je goba mokra.

Dopis iz Clevelanda.

V Proletarcu z dne 29. marca sem bral okrajšana, a dobro poznana imena, radodarnih, Clevelandskih, narodnih kramarjev, ki so poslali dne 20. marca pogrebščino za gospoda Poka von De Pofalba, pod pretvezo obrambnega sklada.

Ne zdi se mi vredno odgovarjati takim budalostim, za kojih vsebino ste plačali 5 do 25ct. Zagotavljam pa vsem dotičnikom, da bi Proletarce dosti večjo vsoto dobil, ko bi šle vaše, neupne, puble glave na javno dražbo.

Obžalujem pa samo gospoda Poka von De Pofalba, da se da takim kramarjem v izložbo, kot reklamo neumnostij. Ali ne izprevidiš, kako so te ti, tvoji prijatelji že pred obravnavo obešali za pete, muštate, kurja očesa in vse te grozne muke si prestal po nizki ceni (10c). Ali res nisi s svojim, slavnim imenom več vreden?

Nadalje ti gosp. Hudournik želi nevarnega bega čez jezero, da bi te na ta način za 10ct. prodal morskim dekleam.

Za borih 10c. prodaj 14 funtov svojega prismojenega mesa. — Kaj poreče k temu mesarski trust? —

Oh, usmiljenja vredni Ivan, ker moraš za borih 10c tako točič s kladivom, pri tem pa še plačati desetino drugim, da si redijo mastne trebuščke.

Veseli me pa še, da si prišel končno do spoznanja in se sam obsodil. Le škoda, da si se tako poceni odkvil. Če bi se ne bil zvergel v babo, (kar si drugim očital) prisodila bi se gotovo večja cena na tvojo glavo, ne oziraje se na tekmovalje "busniss manov".

Kar se tiče glede zagonetke naj pripomnim, da se ne morem kosati z gospodi, ki imajo notarsko prakso in se razumejo na astronomijo, posebno o luni in mesen. Ali se vam ni dokazalo, da ni bilo nikakega izkoriščanja glede društvenih ozirov. Za privatne zadeve vas pa čisto nič ne briga. Priporočam vsem omenjenim, da se ravnate po vzgledu skromnega gospoda "Č.", ki proda vso svojo čast za 5 ct. Pogrebec.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER" advertisement with image of a man and text describing the medicine.

"KAPSOL" advertisement for J. C. HERMANEK LEKARNAR, 1800 So. Center Ave., Chicago, Ill.

V času dela in jela, spomni se na ne-delo in ne-jelo. Advertisement for F. GRAM REALITY CO. NAYLOR, MO.

Kupite svojo pomladansko obleko pri Schvitzner CLOTHING CO. 1828-1830 Blue Island Avenue.

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill. točič PERU PIVO. PERU BEER COMPANY, Peru, Ill. Podpirajte krajevno obrt!

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi Dr. B. K. Šimonek Zobozdravnik. 544 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL. Telefon Morgan 433.

ATLAS BREWING CO. sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena. LAGER MAGNET GRANAT Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje. Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

DELAVCI! Bodite povsod širitelji, edinega slovenskega delavskega lista "Glas-Svobode", ki se za vas bori pri vsaki priliki. Borite se zanj tudi vi! Vsak slovenski delavec mora čitati svoje glasilo t. j. "Glas Svobode!"

Slovensko Delavsko Podporno in Penzijsko Društvo

Ustanov.

21. nov. 1909

DARRAGH, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

- PREDSIEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.
PODPREDSIEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.
TAJNIK: Fran Plazzotta, Madison, Pa. Box 23.
ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.
BLAGAJNIK: Jos. Klaužar, Adamsburg, Pa. Box 88.
NADZORNIKI:
ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.
JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.
BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.
VRHOVNI ZDRAVNIK:
DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

DUHOVNIK IN SATAN.

Fedor Dostoyevsky.

Pred altarjem v veliki cerkvi, bliščeči in lesketajoči od srebra in zlata ozaljšanih podob v raznih altarjih, ki so v navadi v rimokatoliških kakor tudi v pravoslavniških cerkvah; ter razsvetljena z mnogoštevilnimi svečami, je stal duhovnik običen v dragocena in lepa oblačila ter krasen z zlatom odšit plašč. Duhovnik bil je ponošna oseba s zagorelimi lici in dobro krtačeno brado. Njegov glas je bil zveneč in imel je ponosen nastop. Vsa njegova zunanost se je vjemala s cerkvi, ki se je lesketala od luksusa.

Nje farani pa so predstavljali popolnoma drugačo podobo. Bili so večinoma samo revni delavci in kmetje, stare babice in berači. Njih obleka je bila ponošena in je smrdela. Njih obrazi so kazali glad, dasi so imeli žuljeve roke. To vam je bila podoba, pravim vam. Duhovnik je še vedno oblastveno stal pred podobami na altarnju, na to se obrne proti ljudstvu in visoko povzdigne svoj glas — začel je predgovati. "Dragi moji bratji in sestre v Kristu," je rekel, "naš ljubi oče nebeški vam je dal življenje, in vaša skrb je, da ste stem zadovoljni. Toda, ali ste pa tudi zadovoljni? Ne!

Pred vsem, imate premalo zaupanja v ljubljene nebeškega očeta, njegove svetnike in njih čudeže. Od vašega prihranka ne dajete tako darežljivo sveti cerkvi v bogajne kot bi morali dati. In drugič, vi ne vbogate svojih predpostavljanih. Nasprotujete svetovnim naredbam, čaru in njegovim uradnikom. Zaničujete postave sploh! Sveto pismo pravi, "daj cesarju kar je cesarjevo in daj bogu kar je božje." Toda vi ne delate tako! In, ali veste kaj pomeni to? To je smrten greh. Kaj ne da povem vam, da hudič vas skuša pridobiti zase. To je on, ki nadleguje vaše duše, vi pa si domišljujete, da je vaša prosta volja, ki vas vodi da postopate tako. Njegova volja je, ne vaša. On čaka vaše smrti. On hrepeni imeti vaše duše. On bo plesal v plamenu ognja pred peklom, kjer bo vaše duše trpele grozne muke. Toraj, poslušajte svojega dušnega pastirja, dragi moji bratje in sestre v Kristu. Zapovedujem vam, da pustite to nevarno pot, ki pelje v pogubo. Še je čas. O Bog, imej usmiljenje!

Ljudstvo je, tresoč se poslušalo. Verjelo je duhovnikovim slovesnim besedam. Ono je vzdihovalo, se križalo ter goreče polubljalo podobice in pod. Tudi duhovnik se je pokrival, nato obrnil hrbet proti ljudstvu — in namrdnil ustnici. Pripetilo se je pa, da je šel vrag ravno mimo cerkve, ko je duhovnik tako govoril ljudstvu. Slišal je imenovati svoje ime za toraj se je vstavljal pri odprtem oknu, ter poslušal. Videl je tudi, ko je ljudstvo polubljalo duhovniku roko. Videl je nadalje, kako se je duhovnik pripognil pred ozaljšeno podobo nekega svetnika, ter nagloma spravil nabrani denar v svojo malho, ki ga je revno ljudstvo tam položilo za cerkev. To je vžalilo hudiča, in ko hitro je duhovnik iz cerkve izstopil,

stekel je za njim, ga dohitel, ter pograbil za ovratnik. "He, ho! Ti debelušek, ti za ribani!" mu je rekel. "Zakaj si tako lagal temu zapeljanemu revnemu ljudstvu? Kako mučenje v peklju si prerokoval? Ali ne vidiš, kako grozno že sedaj trpi v peklju — tu na zemlji? Ali ne veš, da ste, ti in državni uradniki moji zastopniki na svetu? Ti si oni hudič, ki jim povzročajo pekljsko trpljenje. Ali ne veš tega? No, potem pojdi z menoj!" Hudič je pograbil duhovnika še trdneje za ovratnik in ga vzdignil visoko v zrak, ter ga prenesel z urnobesno hitrostjo v tovarno, v železno livarno. Tu je videl delavce begati in teči od enega predmeta k drugemu; kakor so se mučili v potu svojega obraza v samih hlačah. Kmali pa sta, težak zrak in neznanška vročina uplivala na duhovnika. S solzami v očeh je prosil sedaj hudiča: "Pusti me! Pusti, da grem iz tega pekla!"

"O, dragi moj, pokazati ti moram še več drugih takih krajev." Nato ga zopet hudič pograbi še trdneje ter ga prenese na kmetijo. Tu je videl, kako so delavci mlátili. Kaka vročina, prah da ni za prestajati. Nadzornik hodi okoli delavcev z bčem v roki ter neusmiljeno udriha po onemu, ki od vročine teškega dela in gladu pada na zemljo. Na to je zanesel hudič duhovna v bajte kjer ravno ti delavci živijo z svojimi družinami — vmažane, mrzle, zakajene, smrdeče brloge. Hudič škripajoče pokaže duhovniku revščino in bedo, ki domujete tukaj. "Kaj, ni-li to dovolj?" ga vpraša. In videlo se je, da se hudič sam je pomiloval to izstradanost in zapuščenost rajo. Tudi pobožni božji hlapec ni mogel več tega prenašati. P. povzdignjenima rokama, je prosil: "Pusti me, da grem od tod. Da, da! To je pekel na svetu!"

Torej vendar, sedaj vidiš. A o- bljubuješ jim pa še vedno pekel po smrti. Mučiš jih, duševno jih trpinčiš do smrti, ko so že skoraj fizično ubiti! Pojd' sem! Poka- žem ti še en pekel — še enega, najgroznejšega.

Pograbi ga za tilnik in za hlače ter ga ponese v jetnišnico, kjer mu je pokazal temnico, iz katere je pihal smrad, in več človeških podob, oropanih zdravja in vsake energije, ležečih na mrzlem ka- menitem tlaku, polnih golazni in mrčesa, ki je razjedal njih revna in gola telesa. "No, sleci svojo svilen obleko", reče hudič duhovniku; "na- takni si one okove in teške verige, kakoršnje tej nesrečneži ima- jo; tako, sedaj se vlezi dol na ta mrzla in mazana tla — in potem jim govori o peklju, ki jih še čaka!"

"Ne, ne! Nikdar več!" Upil je duhovnik. "Ne morem misliti več o groznejših mukah od teh. Ro- tim te, pusti da grem od tod!" Da, da! Vidiš to je pekel. Ne mora biti več groznejšega pekla od tega tukaj. Ali nisi tega vedel? Nisi li vedel, da oni možje in ženske, katere si plašil s hudi- čem, ter jim slikal trpljenje v pek- lju po smrti, ali nisi vedel da so v peklju že tu na tem svetu pred smrtjo in da si bil ti sam oni grozni hudič, ki jih muči?"

Duhovnik, osramočen je pove- sil glavo. Vedel ni v tej zmedenosti kam naj bi pogledal. Hudič pa se je zadovoljno sme- jal. "Da, dragi oče, rekli bodete, da svet tako hoče, hoče, da se ga zapeljuje. Torej, in!" Izpustil ga je. Duhovnik pa je nagloma po- grabi! po svojem dolgem plašču, se ovil in bežal kolikor so ga noge mogle nesti. Hudič ga je pa opazoval in se smejal.

Ta pripoved mi je krožila po mislih ko sem poslušal ceremonije duhovnika jetnišnice, in napi- sal sem jo na steno danes 13. decem- bra 1849 leta.

JETNIK. — Mati narava.

NAŠI ZASTOPNIKI.

- ARKANSAS.
Za Fort Smith, Jenny Lind in okolico — A. Anbel.
Za Huntington in okolico — M. Povec.
CALIFORNIA.
Za San Francisco — A. Serjak
COLORADO
Za Pueblo — Martin Koehevar
Za Leadville — John Skala
Za McGuire in okolico — A. Lah
Za Aspen — J. Gođec
Za Durango — G. Koshak
Za Primero — M. Krivec
Za splošno — J. Henigsmann
ILLINOIS.
Za Chicago — Glas Svobode Co.
Za So. Chicago — Fr. Klobučar
Za Livingston — Fr. Popelar
Za Witt — D. Sennškar
Za La Salle in okolico — Ig. Erčul
Za Springfield — L. Pekoi
Za Girard in okolico — A. Fisher

- INDIANA.
Za Indianapolis — J. Pushnar
Za Clinton — V. Verhovnik
KANSAS.
Za Yale — A. Rupar
Za Mulbery — J. Lekše
Za Frontenac — J. Kolar
Za Chicopee — F. Košič
Za Girard — J. Žagar
Za Pittsburg in okolico — J. Alič
Za Columbus — Fr. Žitnik

- MINNESOTA.
Za Chisholm — A. Sterle
Za Aurora — J. Rožanc
Za Ely — J. Selškar
MISSOURI.
Za St. Louis — A. Šila
OHIO.
Za Cleveland — R. Perdan
Za Collinwood — J. Potočar in F. Kožel.
Za E. Palestine — F. Čukl
Za Bridgeport — Fr. Spendal
Za Lorain — A. Miglič.

- MONTANA.
Za Bear Creek — J. Vertin
Za Roundup — J. R. Rom
Za E. Butte — S. Prešern
Za Aldridge — F. Budna
OKLAHOMA.
Za Hughes — J. Jeglič
OREGON.
Za Oregon City — P. Kurnik
PENNSYLVANIA.
Za Johnstown in Conemaugh — J. Remšgar in M. Rovaneš.
Za Vandling — B. Zavrl
Za Willock — Fr. Gođec
Za Reading — Fr. Košič
Za Broughton — B. Gođec
Za Adamsburg — J. Grad
Za Manor — J. Horvat
Za Blackburn — J. Grošelj
Za Moon Run — J. Arhar
Za Claridge — J. Batič
Za Forest City — Fr. Leben
Za Dumlo — L. Sterle
Za Lloydell — J. Culjkar

- UTAH.
Za Jordan in Murray — M. Kollar
Za Winterquarters — Jak. Zajec
WASHINGTON.
Za Taylor — R. Gradšnik
Za Black Diamond — J. Plavec
Za Ravendale — C. Ermenc
Za Roslyn — A. Janaček
WISCONSIN.
Za Milwaukee — F. Bačun in J. Kalan.
WYOMING.
Za Sublet — Frank Lark.
Za Cumberland — J. Keshman
Za Rock Springs — A. Justin
Za Dietz in okolico — J. Jakše

- MICHIGAN.
Za Calumet — Jos. Schweiger
Dodatek: Po vseh slovenskih naselbinah kjer še nimamo zastopnikov, želimo zanesljivo mo- že, da pobirajo naročnino in prid- bivajo nove naročnike za list, sber pa je vsak pošten Slovenec opravičen pobrati naročnino, ne glede na to je li v glasilu ali ne in jo poslati na upravništvo "Gl. Svobod". Rojaki, delavci na delo za svoje glasilu!

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.
NOVI PAROBRODI VOZIJU iz AVSTRO- OGRSKE v NEW YORK in OBRATNO
PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:
Alice 20. April 1910 Oceania 4. May 1910
Laura 27. April 1910 Argentina 18. May 1910
Naša pristanišča so: Za Avstrijo-TRST, za Ogrsko-REKA
Phelp Bros. & Co.,
2 Washington St., New York, N. Y.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA
Compagnie Generale Transatlantique
GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.
New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence 30.000 HP La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP La Touraine 20.000 HP
Chicago, nov parnik 9500 HP
Parniki odplujejo vsak četrtek.
MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

OTTO HORACEK
Diamanti, ure, stenske ure in zlatina
1843 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.
Izdelujoči zlatinar.
Kašparjeva Državna Banka,
VLOGE \$2,500,000.00
GLAVNICA . \$200,000.00
PREBITEK . \$100,000.00

NAVODILO K ZDRAVJU
100.000 Zastoj
NAVODILO K ZDRAVJU NOBEDEN
The COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE
140 W. 34th St., New York.

PRIZNANJA TISOČ IN TISOČIH
THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE
The Collins N. Y. Medical Institute
140 W. 34th Street, New York City.
Uradne ure so: Vsaki dan od 9 ure dopoldan do 1 popoldan in od 2 do 5 ure popoldan.

DOPISI.

POMOČ ZA POMOČ.

Pismo iz New Yorka.

Dovolite mi g. urednik pogovori se s naročniki, čitatelji in delavci glede delavskega časopisja, to je časopisja brez nagobčnikov. Jaz sem časnikar sam, t. j., živim s pisateljevanjem, in torej razumem ceniti vpliv časnikarstva pri razširjanju dobre in slabe informacije. Jaz ne delam za delavski časopis, kruh si moram služiti, to je res, toda do danes še nisem niti centa od delavskega časopisja zaslužil. Njegovo delo je plačilo, in to dobro plačilo je v delu, toda vrnilo se nazaj k prvotnemu namenu.

Prepričati in zagotoviti vas moram, da mi delavci moramo imeti svoje glasilo, sosebno "Glas Svobode", katerega upam ne izgubimo sedaj ko ga že imamo, ko bi se pa to zgodilo čutili bi veliko več potrebe po njem kot smo je počutili pred njim. Rekel sem že, da ga moramo imeti, to ponavljam in bom ponavljal: pred vsem, zamoremo upati na boljše bodočnost le ako bomo imeli taka sredstva s katerih pomočjo bomo to tudi dosegli.

Meščansko in drugo časopisje, ki ga vzdržuje delavstvo, lastujejo pa bogatini, prinaša samo take informacije o delavstvu in njega gibanje za katere je prisiljeno. Samo ozreti se je treba v te meščanske dnevnikarje po novicah, o Philadelphia štrajku, ali o kateremkoli drugem štrajku pa se takoj prepričamo o istinitosti.

Ti časopisi bi najraje nič ne pisali o štrajkih — razven kadar bi bili isti za delavce zgubljeni.

Na primer: Recimo, da se bliža kaka važna razprava oziroma seja ali kaj podobnega, in kaj zamoreš na to pričakovati od teh kapitalističnih glasil — vstevši slovenske? Skoraj, da vam ne rabim reči, da ste srečni, ako dobiš prostor za par vrst kje v kakem kotu. Obratno pa, ako pošleš to novico v delavsko časopisje, zamoreš pričakovati iznenadenje. Delavsko časopisje ti da najboljši prostor ter velikansko reklamo.

Po zborovanju, seji ali kar je že bilo — pa zanesljivo poročilo — v listu, pomaga širiti dobre ideje delavčeve, o katerih se je pri zboru razpravljalo. To recimo je bil začetek, ko pa se bliža čas drugete seje leti vse naujo, ker jih stvar zanima od kar so čitali ono poročilo v listu od zadnjice in se hočejo danes prepričati ter tudi kako dobro sami svetovati; vsega tega pa kapitalističen list ne bo naredil.

Ne dolgo tega obiskal me je prijatelj ki je mednarodno dober glasilo, to je v mestu kjer živim. Obiskalo ga je več poročevalcev, ko pa je prišel dan zborovanja ni bilo nobenega in tudi v njih časopisih ni bilo niti vrstice o vsem tem; oglasil velikih tvrdk in družabni flirt so izrinili vsako reklamo v njih listih za nas.

Ali bi se bilo kaj takega pripetilo pri delavskem listu? Mislim da ne!

Jej meni, kako sem si tistikrat želel imeti delavski list v našem mestu pa makar tednik, ko se je to pripetilo.

To vam pripovedujem, dragi moji, zato, ko me je primoralo samostojno misliti. Dobra misel se mi je porodila: N. pr. kapitalistični časnikarji so medsebojno sporazumljeni, da so pa le primorani semtertje kaj poročati, se pa oča jako malo in še to tako zavito da človek ne ve ali naj veruje ali ne.

To seveda ne bo ugonobilo našega delovanja, toda zanikati pa tudi ne smemo, da nam to ne škodi. Kaj je zdravilo?

Delavsko časopisje, katerega moramo imeti. Več ko listov imamo, več čitamo, in več ko čitamo več mislimo; in več ko mislimo boljše ideje se nam razvijajo. Postajamo zavedni, samostojni in močni; bolj pa ko se zavedamo, boljšega in več svojega časopisja potrebujemo. Svet je naš, mi smo njegova vzdrževalci, toda on je vendar le prevelik da bi nam ustmeno vse povedal, kar se na njem godi; imeti moramo torej tiskane besede, imeti moramo svoje časopisje.

Delo je trdo, ker pelje navzgor. Ko bi šlo navzdol bi ga ne bilo vredno delati. Delo gre navzgor,

in ravno radi tega moramo imeti svoje časopisje ker gremo navzgor do cilja. Na vrh hriba ali v njega obližju pa se nahaja ideal po kojem koprimo. Glave pokone nosimo s pogledom navzgor, na oni ideal na vrhu.

Mi navzgor, radi tega tako težko; drugi navzdol, jim je lahko. Kar se mene tiče sem zadovoljen s tem, in veliko raje delam navzgor ko da bi me gonilo navzdol. Za stvari, ki so kaj vredne se mora trdo delati, in če so vredne trdega dela, vredne so še česa drugega.

S združeno močjo, prvi pregovor se vse doseže — toraj rojaki, delavci, na pomoč, pomoč za pomoč; vsi skupaj, vsi na enkrat in vzdignemo če je treba še več, ne samo, da povzdignemo Glas Svobode do dvakratne tedenske izdaje, še vsak enega novega naročnika pridobimo pa imamo kar potrebujemo, česar želimo. Ko pa pride čas in bode potrebno ali vi pomoči sicer neznam imenovati časa ko delavec ne potrebuje pomoči — in list ki ste mu pomagali vi, bo pomagal vam.

Istina je, da ne smemo odreči pomoči. Pomagati moramo vsi ter stem vred širiti svoje misli in ideje.

Delo pelje v hrib! Da, in to ga dela vrednega se boriti zanj in mu pomagati. (x)

Claridge, Pa.

Cenjeni rojaki, prišla je zala pomlad, katera mogoče nam prinese obilo sadu, samo če se bode mo potrudili, da se zbudimo o pravem času našega spanja.

Kakor je rojakom že znano, posadili smo seme na dokaj močni podlagi, namreč v potrebi za naš obstanek, da si pridobimo vsakdanji kruh, kateri nam je določen od delodajalcev. Toraj rojaki in rojakinje združimo se, ter zavzemmo se za naše pravice. Poglejte v staro zgodovino kako so se naši predniki borili in so bili takrat preganjani tako kot nas sedaj preganjajo a oni so obstali in dovršili kar so mogli. Toraj pogledajte rojaki danes mi hočemo tudi pokazati svetu, da ne spimo in da se hočemo pognati samo za naše pravice, in da nismo na svetu samo za travo tlačiti.

Prosim Vas cenjene rojake bodite polne in trdne volje, kar smo storili, da smo se združili v bratstvo, in da držimo, potem tudi zmagamo, vsi za jednega in jeden za vse, to je naše geslo.

Sloga pravo moč rodi. In potem bode mo počivali v hladni zemlji, a od nas glasovi bodo gromeli od gomile do gomile, od kraja do kraja in na vse strani kako da smo se borili in zmagali in jim priborili boljši obstanek.

Dragi rojaki kaj pa vendar mi zahtevamo, nič drugega kot samo za nas določene pravice, namreč našo "junjo", in ne mislite da to je težko sedaj. Poglejte, kako je močna junija sedaj in kaj so mogli nje začetniki trpeti a so zmagali. In oni sedaj z vso močjo nam pomagajo tako da to nam bode čisto lahko doseči.

Dasi ravno kompanije stražijo, a na tisto ne mislite, saj družega kompanije tako ne znajo. Mi smo čisto mirno in v redu ustavili naše delo dne 1. aprila.

Kar je nad 300.000 združenih premogokopnikov tudi storilo, seveda nas je tudi takoj pozdravila drž. policija, komstaberji in deputy. Da tukaj tako varujejo izgrede a opomnil bi da taki so res pravi za red držati, kateri pišejo opojne pijače a naj bolj jim še diši whiskey, torej to so res lepi varuhi miru, dasiravno do sedaj se še ni nič zgodilo. Toraj rojaki ne bojmo se in le naprej zmagamo do pravice bode naša, pogledajte na priliko kako so nas po rovu prej psovali, in delali kar so mogli znani, sedaj pa nas vže lépo po stanovanjih vabijo na delo. Delavci toraj za kar smo se zavzeli držimo, in borimo se vsi za jednega in jeden za vse, kar nas bodo in hočejo posnemati po vseh krajih.

Ne vstrašimo se nobene grožnje, in pretenja mi smo si sklenili naše bratstvo in držimo naša prava. Nobeden začetek ni lahek, ampak vsaki težak.

Svetujem pa rojakinjam, da od katere mož se hoče podati na skabsko delo, in da hoče nas prodati za judežev groš, tako kako Kristusa, naj vzame burklice in naj ga nabije ker je zaslužil.

Upam da si ostanemo zvesti, kot smo začeli slava in zmagamo bode naša.

Vse rojake po Združenih državah pa prosim da nas posnemate, in storite tudi isto.

Naj iskrejši pozdrav.

Opazovalec.

Aurora, Minn.

Cenjeni urednik.

Upam da se ta dopis ne znajde v vašem požrešnem košu, marveč da ga priobčite v priljubljenem nam "Glas Svobode".

Tukaj na Aurori gre zmiraj bolj počasi s delom. Zastonj pričakujemo odprtja rudokopa St. James. Eni govore po novem letu se odpre, toda tega novega leta ne bo nikoli, ker to nam obljubujejo že par let, pa še sedaj ni nič.

8 marca je bila volitev za mestni odbor, katera je izpala v popolno zadovoljnost nižjega sloja. Lepo je bilo videti vilnilno borbo. Kandidati višjega, ali ne vem kako bi rekel, saj veste, no tisti, ki mislijo in računajo na neumnost delavstva so bili lepo in toplo oblečeni, spreminjevali so svoje površnike kot kameleoni barvo. Zda se si videl v medvedovem kožuhu, zdajci zopet v lepem, gladkem, volnenem površniku; hodili pa so ošabno kot petelini na dvo-rišču, a glej čuda, vse ni nič pomagalo, izvoljeni so bili oni, ki so bili opravljeni bolj po domače.

Svoječasno sem čital v A. S. dopis nekega Zabelenovega Jakata. Kaka krpucarija politike je bila v tem dopisu. Toda vpil je, volite mestne može in potem pa nekaj davil o begu izza zadnjega štrajka v Eveletku in Chisholmu. Zdi se mi, da je, bežal iz strahu pred štrajkom ali štrajkarji, toda to je bilo vendar nesmiselno, ker kolikor je meni znano se ni nobenemu garjevcu nič žalega storilo, ker za to so skrbeli kozaki. Ta človek govori tudi nekaj o "ta starim". Vedi pa, da "ta stari" je že dovolj dobrega storil, na kar moramo biti ponosni vsi Slovenci in to temveč ko smo le po zaslugah "ta starega" zastopani od rojakov po vseh odborih, to je mestnih, okrajnih in šolskih. Povej, kedo je pomagal Ivanu Geršiču, da je danes šolski ravnatelj? "Stari" kaj ne? Kedo je pomagal Ivanu Grahku, da je bil zvoljen v mestni odbor in ravno tako Pašiču, da je okrajni blagajnik, ter kedo je izposloval, da je rojak za nočnega maršala? Ali ne "ta stari"?

Sedaj pa še nekaj vprašam: Kedo je lansko leto glasoval pri odborovi seji proti rojaku Frank Kastelic, da ni dobil večine za cestnega odbornika? Doktor. Kedo je potem delal na mestnih cestah? Prav gotovo noben star rojak, katerega bi močlo po pravici mesto preživljati, in kedo je kriv tega? Lahko veš; tisti, ki je poražen.

To naj zadostuje.

Tukaj na Aurori se zida sedaj bolnišnica, katere je bilo jako potrebno. Mesto zgradi tudi elektrarno za razsvetljavo. Šolski odbor, na čelu mu naš rojak g. Geršič izdeluje načrt za novo šolsko poslopje. Zidanje višje šole ni nič kaj povolji nazadnjakom, ker oni bi naj rajše videli, da se delavci držijo v temi is nevednosti in v izgovor se hudujejo. Češ poslopje bo stalo \$70.000. Naprednjaki ta korak pozdravljamo.

Slovenci smo ustanovili svojo godbo kakor tudi pevsko in dramsično društvo "Prešern", kar bo gotovo tukajšnjim rojakom v zabavo in ponos.

K sklepu pozdrav vsem svobodomislecem širom republike.

Naprednjak.

Ubit glavar.

Iz Calumeta se poroča, da je South Shore vlak blizu Baraga povozl Charleya Benichie, zadnjega indijanskega glavarja iz rodu Chippeva. Bil je 81 let star.

Žrtve pijančevanja na Ruskem. V ruski dumi je neki poslanec zbral podatke, koliko ljudi na Ruskem umrje na leto vsled pijančevanja. V hipni znorelosti od pijančevanja (delirium tremens) je umrlo lani 6895 oseb, v trajni znorelosti vsled pijančevanja 3277 oseb, 9165 oseb se je v pijanosti utopilo, v pijanosti jih je nesrečno padlo in se ubilo 8758 oseb, 834 oseb se je v pijanosti obesilo, 1330 jih je v pijanosti zgorelo, 375 se jih je zastrupilo, 674 si jih je prerezalo vrat, 1251 oseb je vsled pijanosti zadel mrtvoud, drugače se jih je v pijanosti ponesrečilo in umrlo 2898 oseb. Res grozne številke!

50,000 KNJIZIC V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma vsešno zdravi: Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, zgubitev moči, revmatizem in trganje v kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vranci, ledvicah in v mehurju. Ako ste zgubili nado in ako vam priseda zabadavo denar dajati, tako pišite po ono zdravilno knjižico, katero vam nemudoma pošlemo in bodite uverjeni da o-zdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekorišne knjižice. Ona vsebuje znanost, ktero bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knjižica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštnino. Izpolnite dolenji odrezek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK SE DANES IN POSLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlete.

Ime.....

Pošta..... Država.....

Dolgo življenje.

Naravno je, da človeštvo želi podaljšati si življenje, kar je najbolj mogoče in znanstveniki vsen dob so skušali iznajti takozvani življenski uvarek. Ker pa nam ni dano, da bi večno živili, pa lahko do gotove meje podaljšamo naše življenje. Vsi svetovni zdravniki se strinjajo v tem, da podlaga življenja je v prebavnem sistemu, to je v oaih delih našega telesa, skozi katere gre hrana. Ko hitro pa je kateri del tega zelo važnega sistema bolan, že celo telo trpi. Če nam pa je mogoče hitro ozdraviti ta bolni del, dobimo zopet naše zdravje in moč. Samo eno zdravilo je za vse bolezni prebavnih organov in isto je dobro poznano

Trinerjevo

Ameriško zdravilno Grenko Vino

Isto ni nobena skrivna medicina, pač pa je napravljeno iz dobrega, rdečega vina in importiranih grankih želišč. Isto ne vsebuje nobenih škodljivih snovij in vsled ni popolnoma nič nevarno najnežnejšemu želodcu. Celo zdravi ljudje najbi sem in tja, pili kapico, da si ohranijo prebavne organe v popolnem delovanju. To znanstveno zdravilo

Daje zdrav tek do jedi,
krepi mišice in čutnice,
čisti kri,

napravi gladko obličje,
odstrani zabasanost,

povspeši čilost in ognjevitost,
daje nemoteno spanje,
in daljša življenje.

Istega sme rabiti vsak član družine, od najstaršega do najmlajšega, za kar se neda reči o drugu zdravilih. Čistost in pristnost istega je jamčena po U. S. Ser. št. 340. Tisto je priporočil nauplivnejših oseb potrjuje zdravniško vrednost tega zdravila. Zdravniški nasvet, pa pošti, zastonj! Pišite v domačem jeziku:

JOS. TRINER,

1333-1339 So. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Citatelje opozarjamo na Trinerjev hrvaški in slovenski brinjavec, importiran in čizdelek.

ITALIJU

ADRIATIC

po staroj i najsigurnijoj

CUNARD LINIJI

POSTAVLJENA 1840 GOD

Slovensko-Americanska usluga

Od New Yorka do Fiume preko

Gibraltara, Genove, Napolisa

i Trieste

Novo Moderni utvrđeni šifovi
CARPATHIA, - 13,600 TONS
PANNONIA, - 10,000 TONS
TULTONIA, - 10,400 TONS

1 Jedne Close Cabina \$60 (dolar) do Naplesa
\$65.00 (dolar) do Trieste i Fiume

CUNARD STEAMSHIP CO., Ltd.

S. E. Cor. Dearborn & Randolph Sts.

CHICAGO

Ili kod svakog obližnjeg agenta.

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obuval najnovije kako-

vosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Banke

Svobodomislec! Naročajte, pri-poročajte in razširjajte naš list! — Vsak naročnik naj pridobi vsaj enega naročnika! — Bodite povsod širitelji njegovega poštene-ga prizadevanja!

Najstarejša slovenska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim
društvam za izdelovanje druš-
tvenih znakov, gumbov, zastav
in vsakerih potrebščin. Izdelek
je najfineji in najokusnejši, pri
tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za
pristnost in ekusni izdelek naročenih potrebščin.
Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

EDINA
VINARNA

ki toči najboljša kalifornijska in importirana vina.

POZOR! Kedar kupite ga-
lon vina, ali več, tedaj Vam
pripeljemo isto na dom —
brezplačno!

Naša kapljica je izvrstna in kdor je pil naše vino, trdi, da
ni še nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice.

Vsi dobro došli!

Jos. Bernard, 620 Blue Island Ave.

TELEFON
Canal 842

RAZNO IN DRUGO

Francozki spomenik v Rusiji.

Francozki parlamentarci, ki so se nedavno mudili v Rusiji, postavijo leta 1812, na borodniškem polju spomenik padlim francoskim vojakom. Ruski vojaki imajo tamkaj že spomenik.

Pol milijona zadel. V Parizu je zadel uslužbenec Bombard tvrdeke Bon Marché dobitnik loterije de Liquidation v znesku pol milijona frankov.

Na kakšno razdalje je saditi sadno drevje? Jablone in hruške naj se usade na vrto po 8, v sadovnjakih, na polju, ob cestah in po travnikih po 10 m. narazen. Česnje po 8-10 m. Česplje in slive po 6 m. Orehe po 15 do 20 m.

Zaljenje našega naroda v cerkvi. Julij Dovjak v Trstu je dobil pred nekaj meseci sina, katerega so nesli h krstu v cerkev k Jezuitom. Oče in botri so hoteli, da se ima otroka krstiti v slovenskem jeziku, torej staviti tozadevna vprašanja slovensko. Dotični duhovnik pa je odgovoril: "Se vole batarilo per ščavo, ande in ščavaria." Oče in botri so se obrnili in nesli otroka brez krsta domov.

Nadutost nekaterih rimskih popov presega res že vse meje. Take tije se bo najizdatnejše kaznovalo s tem, da se ogibamo cerkve, iz katere nas pade s "ščavarijo".

Čudna obsodba. Pred nekega angleškega sodnika so privedli nekega postopača, ki je imel na sebi polno prahu, ki se ga je naložil na svojem breznoternem klatarju po svetu, ne da bi se bil kedaj umil. Može je bil že tako zamazan, da je sodnika popadla sreča jeza in je zato obsodil nesrečnega — v 90 kopolji! Da-li mora te kopolji napraviti po vrsti v enem dnevu, ali vsak dan po eno ali v drugačnih rokih, tega nam naš vir, žalibog, ni povedal.

Otrok v smetišču. Blizu ladjedelnice sv. Marka v Trstu so v nekem smetišču našli v eunje zavito trupelce novorojenčka.

120leten starec. V Pluski v hrvatskem Zagorju živi starec imenno Janko Halambek, ki je star 120 let in ima dve hčeri, ena je stara 85, druga 82 let. Halambek ni bil nikdar v svojem življenju bolan. Oči ima tako zdrave, da zamore še danes utakniti sukance v iglo. Zlasti ima svež spomin in pripoveduje dogodke, ki so se vršili pred 100 leti.

Bavarska sodišča iščejo dvoje duhovnikov: Schauerja in Münsterja, ki sta pobegnila. Prvi je župnik iz Kolbermoora, ki je zapeljal mnogo ljudi na krivo prisego in sam po krivem prisegel. Drugi je Münsterer iz Pondorfa, ki je ukradel iz rafaznovke 120.000 M. Za obema je izdala bavarska policija tiralnice. Govori se, da sta oba dobila zavetje v italijanskih samostanih, kamor ne sega roka pravice.

Nenasitna farska bisaga. Neka ženica je plačevala pogreb za svojega otroka kaplanu v St. Rupertu. Ko plača, prosil za potrdilo. Kaplan vpraša, čemu ji bo potrdilo? Ona pravi: "Otrok ima do to in potrdilo rabim za dokaz, da sem toliko izdala za pogreb". Tada pravi kaplan: "Če je pa tako, da ima otrok do to, mi pa dajte še tri krone, saj vidite, da sem vam malo računal". In žena je dala z veseljem še tri krone, misleč, da jo bo bog radi tega gorke vzel v nebo. Da, da, bujno evete klerikalizem, kjer so ljudje neumni. Radovedni smo kaj bodo rekli k temu oni, ki imajo govoriti pri dotji otroka.

Lov na neumneže. Po Sp. Štajerskem nagovarjajo sedaj gg. duhovniki ljudi, naj bi pristopili z letnim doneskom 3 kron k neki družbi, ki ima namen osrečiti Avstrijo z novimi samostani. Cesar Jožef je bil namreč nekoč tako predrzen, da je duhovne lenuhe izgnal iz njihovih udobnih stanovanj in jim prodal nakupičeno in nagoljufano imetje. Sedaj pa nimajo Slovenci nobene druge važnejše potrebe kakor da prispevajo za nove samostane! Zato odgovarja te ljudi od tega davka na — neumnost!

Vas pogorela. 20. marca ponoči je pogorela skoro vsa vas Berkovec v ljutomerskem okraju. Zažgala je hudobna roka, kajti vaščanom je že večkrat nekdo v pisnih grozil, da bo požgal vso vas. V teku treh mesecev je res že petkrat gorelo, vendar so ogenj že vselej pogasili, tako da ni napra-

vil prevelike škode. V petek pa radi hudega vetra ni bilo mogoče pogasiti požara. Uničil je petnajst poslopj s krmo in gospodarsko opravo. Tudi nekaj živine je zgorelo.

Kako je hraniti vino v steklenicah? "Blamaža" se imenuje, če postaviš svojemu gostu, katerega bi rad postregel s čim izvanrednim mesto steklenico zlahne kapljice, steklenico vinske kislice. Da se ne boš blamiral, ne hrani v svoji kleti steklenice, ki so napolnjene z vinom, pokončno, ampak poleži jih na hrbet. Če steklenice ležijo, ne more zrak nikdar do vina, pač pa prihaja prav lahko k vinu v stoječih steklenicah. — Posebno, če rabiš navadne zamaške, ne bo dolgo trajalo in v steklenici najdeš očet mesto vina. Zapomni si: V ležeči in dobro začepjeni steklenici se vino skoraj nikdar ne pokvari!

Strašna zaloigra. V Candaledi na Španskem sta se potegovala za roko neke deklice dva mladeniča. Deklici je bolj ugajal oni, ki se je vrnil iz afrikanskega bojišča ter mu tudi objubila, da se z njim poroči. Te dni je prišel v hišo dekličinih staršev njen drugi oboževatelj. Ko mu je deklica odločno izjavila, da ne mara zanj, je vzel iz žepa bombo ter jo s smodko užgal. Bomba se je z groznim pekrom razletela ter oba raztrgala na drobne kose.

Ježuiti odvedli otroka. V Inomestu oskrbujejo jezuiti nekakšen katoliški mladinski dom. V ta dom pošiljajo pobožni stariši svoje otroke in obrtniki svoje učence, da jim jezuiti dajejo nadaljno "izobrazbo". Nedavno pa je izgnil 15letni dečko, ki je zahajal v ta dom, brez sledu. Po daljšem povpraševanju in iskanju so stariši izvedeli, da so jezuiti poslali fanta na neko misijonsko postajo, kjer ga bodo vzgajali za misijonarja.

Radi bede. Vsled grozne bede je hotel ustreliti delavec Pospisil na Dušnjah svoje tri otroke in samega sebe. V zmedenosti je streljal vsemavskriž. Najmlajšo hčerko je zadel v levo roko, drugo pa blizu srea. Javil se je sam policiji. Žena mu leži v bolnišnici bolna na jetiki, en otrok je vedno bolehen, radi malega zaslužka grozno pomanjkanje — ni čudno torej, da se je nesrečnemu možu zmešalo.

Zadruga s'epcev. Leta 1907. je bila na Nižje-Avstrijskem ustanovljena zadruga slepih krtačarjev in košarjev. Za nakup sirovin je zadruga dobila podporo 500 K. Danes šteje zadruga 49 združnikov z 80 deleži, ki znašajo po 50 K. "Na račun deležev je vplačano 3717 K. Do konca leta 1907 je zadruga izdelala za 21.000 K raznega blaga, kar je za slepce gotovo lep vseh. Iz vsega poslovanja se vidi, da imajo člani mnogo smisla za združno delo.

Vse za denar. Neki tržaški Slovenec je poslal svoja dva otroke v cerkev k sv. Jakobu molit k božjemu grobu. Otrka pa sta se že čez nekaj minut vrnila ter povedala očetu, da pobira neki mož med cerkvenimi vrati denar. — Kdor mu nič ne da, ga ne pusti v cerkev. Oče je dal otrokoma nekaj novčičev za moža, menda je bil cerkvenik, in zdaj sta otroka neovirano prišla v cerkev. Je pač res: Tisto geslo "vse za vero" so že davno vrgli med staro šaro; danes je pri njih v polni veljavi geslo: "Vse za denar!"

Krvav spopad med orožniki in kmeti v Pregradi. Krvav dogodek se je prigodil na velikonočno nedeljo v Pregradi na Hrvaškem. Ondotni župnik Magjarek, zagrižen frankovec, ne živi v dobrih odnosih s svojimi župljani. Nagaja jim, kjer jim more. — Ko so med mašo nekateri kmeti fantje streljali po starem običaju s samokresi, je poslal po orožnike ter jim ukazal, naj ljudem samokrese odvzemo. To je ljudstvo silno razburilo. Množica je navalila na orožnike, metala na nje kamenje ter podrla dva orožnika na tla, ker se je med ljudmi razširila napačna vest, da je orožnikom dano povelje, da ne smejo streljati. V tem položaju so orožniki jeli streljati. Kmet Gjur Korbar je bil zadet v trebuh, eden v meča, drugi v nogo, tretji pa v hrbet. Lahko ranjenih je več oseb. V trebuh ustreleni Korbar se bori v zagrebški bolnici, kamor so ga prepeljali, s smrtjo. Po krvavem dogodku je razjarjena množica hotela kame-

njati brezvestnega župnika, a se je k sreči skril v župnišču.

Koliko vina se je pridelalo po celem svetu l. 1909., o tem govore sledeče številke:

Francoske dežele	63	milj. hl
Italija	41	" "
Avstrija	4.5	" "
Portugalsko	3.1	" "
Rusija	2.4	" "
Čila	2.3	" "
Grško	2.2	" "
Ogrsko	1.92	" "
Nemčija	1.9	" "
Rumunsko	1.7	" "
Turčija	1.5	" "
Zedinjene države	1.5	" "
Bulgarsko	1.2	" "
Argentinija	1.1	" "
Švica	1	" "
Srbija	0.65	" "
Razne države	1	" "

Skupaj okroglo 130 " "

Reformo zakonskih zadržkov so dovršili na besedo papeža Pija v Rimu. Po tej odpade zakonski zadržek 3. in 4. stopnje krvnega sorodstva in svaštva, duhovna, sorodništvo in mesto 12. leta pri dekletih in 14. pri dečkih se določi 15. oziroma 18. leto kot za sklepanje zakonov potrebno. Neločljivi zakon seveda ostane, pač pa bodo uvedli samo eden oklic. Ali tudi tega ni treba, če duhovnik prevzame vso odgovornost na se. — Mar li mislijo s tem priti duhovniškemu "celibatu" na pomoč? Tajni zakoni?

V neki fari na Dobravskem polju so imeli v domači cerkvi dvodnevne pobožnosti, s pridigo. Pridigoval je duhovnik iz sosedne župnije. K sklepu pridige je prošil od boga blagoslova na sledeči način: "Bog naj blagoslovi Vašega veččastitega župnika, Vašega kaplana, papeža, škofa, sploh vse častite duhovnike, našega cesarja, vse tukajšnje gospodarje in gospodije, može in žene, vse fante in dekleta, hlapce in dekle — učitelje in otroke!" Brez daljšega komentarja! Dokaj milosten še je vendar dotični gospod, ker spozna učitelje vsaj vredne božjega blagoslova. — Čeravno se le za hlapci in deklami!

Važno besedo je izrekel nedavno ljubljanski "Slovenec". V članku, kjer zagotavlja javnost, da je S. L. S. res katoliškega prepričanja, beremo odstavek: "Končno pa — in to je najbolj važno — takozvani politični klerikaleci niso naši pristaši. Človeka, ki ne veruje, pa išče pri nas profita, se pozna že od daleč. Takih ljudi ima vsaka stranka zadosti okoli sebe, vsaka stranka tudi ve, koliko sme zaupati in zidati na nje." Trde so besede, kdo jih more čuti? Odkrito priznamo, da smo mislili, da so oni, ki pišejo v "Slovenca", izgubili že zadnjo troho poštenja, a ta številka je pokazala, da je še vendar nekdo ohranil neki značaj. Ali kaj porečejo k temu razni politiki, receimo Šuklje, Verstovšek in drugi in kaj Sušteršič, ki je vendar kot klerikalec in pol uradno povedal, da klerikalec ni treba vere?

Živa zakopana. V Jonghstownu na Angleškem je neki zamorec zdravstveni komisiji trdil, da mu neki glas pravi, da je neka ženska živa zakopana. Ko so po dolgem obotavljanju izkopali krsto, se je izkazalo, da je ženska šele pred kratkimi urami v groznih mukah umrla.

Za zdravjem.

Zdravnikov nasvet, da se pošlje bolnika v drug kraj, da si pridobi zopet zdravje navadno zada družini veliko žalost. Nekateri ljudje, ko se prepričajo, da mogoletna malobrižnost za vse naravne zakone je vničila njihovo zdravje gredo od enega zdravišča do drugega, od enega kraja do drugega iskajoč zubljen zaklad. Koliko na boljšem je človek, ki nase pazi in išče pomoči, ko hitro opazi prve pojave indispozicije! Če pomislimo, da ti pojavi so navadno delna ali popolna zguba teka in fizične moči, tedaj želimo priporočiti vam Trinerjevo Ameriško zdravično grenko vino. Isto bo privedlo prebavne organe do naravnega delovanja, bo očistilo kri in pomnožilo moč. V boleznih želodeca, krvi in črev vam bo bolj pomagalo Trinerjevo Ameriško zdravično grenko vino kot katero drugo zdravilo ali pa zdravilišče.

Na prodaj v lekarnah, dobrih gostinlah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

AKO

pošiljaš

denarje v staro domovino,

obrne se na zanesljivo tvrdko, ktera ti hitro in pošteno postreže

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

NEW YORK.

AKO

potuješ v staro domovino, kupi

parobrodni listek pri

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

NEW YORK.

AKO

želiš svojega sorodnika, ženo ali kakega drugega iz starega kraja vzeti v to deželo, kupi

parobrodni in železniški listek pri

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

NEW YORK.

AKO

želiš svoje trdo prislužene novce sigurno in obrestonosno naložiti v kako hranilnico z dobrimi obrestmi, od dne vloge do dne dviga, obrni se na

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

NEW YORK.

AKO

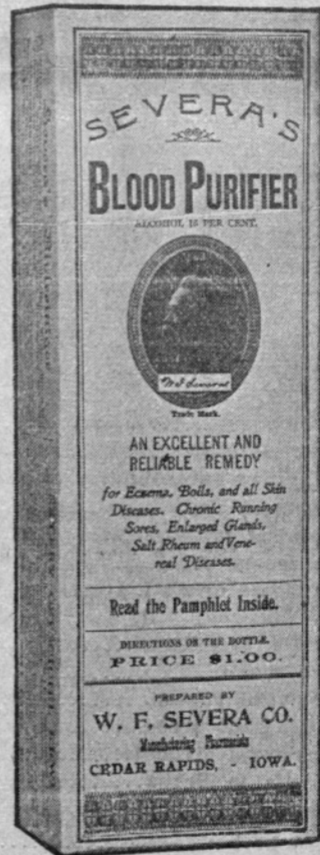
pa poslušaj ljudi, ki drugače svetujejo in naletiš slabo, pa li krivda

Frank Sakser Co.

"Zdravje se mi je tako zboljšalo, odkar sem začel uživati Severov Kričistilec, da tega zdravila ne morem dovolj priporočati."

V. Cervenak, Springfield, Ill.

SEVEROV KRIČISTILEC

NA PRODAJ
V LEKARNAH
POVSOD.

PIŠITE PO
NAŠO KNJIŽICO
"KRVNE BOLEZNI"

Najizdatnejše spomladansko zdravilo izmed vseh za popolno očistitev krvi, zboljšavo splošnega zdravila in in popolno obnovo celega ustroja.

CENA \$1.00.

Zanesljiv zdravniški svet zastoj

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

ALI SE BRINETE DOMA?

Tukaj vam ponujamo bri-

tev za \$2.00, katera je kos

svojemu namenu, in ki navadno prodaja za \$4.00 in više.

Ta ponudba, kakor pričakujemo bo prinesla stotine novih

odjemalcev naših britev na katerih se hita ime: Jos. Kral

in katerih se je prodalo že tisoč v 38 letih, t. j. od l. 1876

Mi samo poskušali dobiti boljše britve pa prišli smo do

prepričanja, da ravno te naše britve imajo najboljše last-

nosti. Vse naše britve so popolno jamčeno in jih z vse-

ljenj zamenjamo v vsakem event slučaju. Se celo brivci

ne morejo rati sodeb o britvi dokler je ne poskušajo, toda

mi damo garancijo z vsako britvijo v ceni od \$2.00 ali več.

CENA \$2.00. Pošiljate izven mesta se sprejmejo. Bru-

simo britve za 25c od komada. Delo jamčeno. Za naro-

čnine izvan Chicago pošljite še 5c posebej za poštino.

ZALOGA POHIŠTVA. Tel. Canal 728

Ustanovljeno leta 1875.

JOS. KRAL

417-419-421-423 W. 18th St., Chicago, Ill.

Boj je prirodni pojav. In boj je potreben, kajti brez njega ni napredka. Nihakor pa ni resnično, da bi moral biti boj med ljudmi tako divjaško surov kakor med kačo in tičem, med lisico in kokošjo. Beseda o človečnosti bo šele tedaj opravičena, kadar bo v boju med ljudmi duševna moč popolnoma nadomestila brutalno silo.

Rojake opozarjamo, da ne gredo v South Dakoto za delom. Tam je štrajk. Ne verujte kar pišejo Hearstovi dnevnik, farsko in skabsko slovensko časopisje. — Stran od South Dakote!!

